

Linjaus

Hedelmät, vihannekset, kukat ja kasvit

Lidl Suomi • Päivitetty viimeksi 10.10.2025

Sisältö

Vastuumme hedelmistä, vihanneksista, kukista ja kasveista	3
Taustatietoa	6
Sitoumuksemme	8
Analysoimme riskejä, jotta ymmärtäisimme vaikutuksemme paremmin	11
Käytämme sertifiointeja sosiaalisten ja ympäristöstandardien laatimista varten	13
Hedelmien, vihannesten, kukkien ja kasvien kestävämmän viljelyn ja kuljetuksen edistäminen	16
Muutoksen edistäminen yhdessä	20
Liite 1: Hedelmien ja vihannesten tuotannossa käytettyjen keskeisten tehoaineiden luettelo	24
Liite 2: Kukkien ja kasvien tuotannossa käytettyjen keskeisten tehoaineiden luettelo	32
Sanasto	38
Lähteet ja linkit	43

Vastuumme **hedelmistä,** **vihanneksista, kukista ja** **kasveista**

Lupauksemme tuoreudesta, laadusta ja kestävydestä

Lidlille hedelmät ja vihannekset ovat yksi tuotevalikoiman tärkeimmistä osa-alueista. Täytämme joka päivä lupauksemme tarjota laadukkaimpia ja tuoreimpia tuotteita parhaaseen mahdolliseen hintaan. Tämä yksinkertainen mutta kunnianhimoinen periaate muodostaa vankan perustan arvoillemme ja identiteettillemme tuoreiden päivittäisten hedelmien ja vihannesten vähittäismyyjänä.

Tuoreet hedelmät ja vihannekset ovat jokaisen ruokakaupan ydin. Tässä yhteydessä ratkaisevan tärkeää on elintarvikkeiden turvallisuus. Asiakkaat voivat aina luottaa lupaukseemme laadusta ja tuoreudesta. Saamamme lukuisat kansainväliset palkinnot tuoreudesta ja kestävydestä ovat selvä osoitus siitä, että noudatamme johdonmukaisesti sitoumustamme. Nämä tunnustukset eivät ole ainoastaan osoitus aikaansaannostamme, vaan ne myös kannustavat meitä jatkamaan samalla linjalla yhdessä toimittajiemme ja kumppaneidemme kanssa. Lisäksi ne innostavat meitä jatkamaan sosiaalisten ja ympäristöasioiden edistämistä.

Siirryttäessä kohti [> planetaarista ruokavaliota](#), joka muodostaa tieteellisen pohjan maailmanlaajuiselle ruokavaliomuutokselle, tavoitteena on luoda terveellinen ja ympäristön kannalta kestävä ruokavalio kaikille maailman ihmisille.¹

Tätä taustaa vasten kasvipäristöjen elintarvikkeiden käytöstä on tulossa kestävyys kanta yhä tärkeämpää. Jotta planetaarisen ruokavaliota tavoitteet voidaan saavuttaa, on olennaista kasvattaa täysjyväviljojen, kasvipäristöjen proteiinien sekä hedelmien ja vihannesten osuutta ihmisten ruokavaliota.

¹ Eatforum: The EAT-Lancet Commission on Food, Planet, Health, 2024

Vastuumme hedelmistä, vihanneksista, kukista ja kasveista

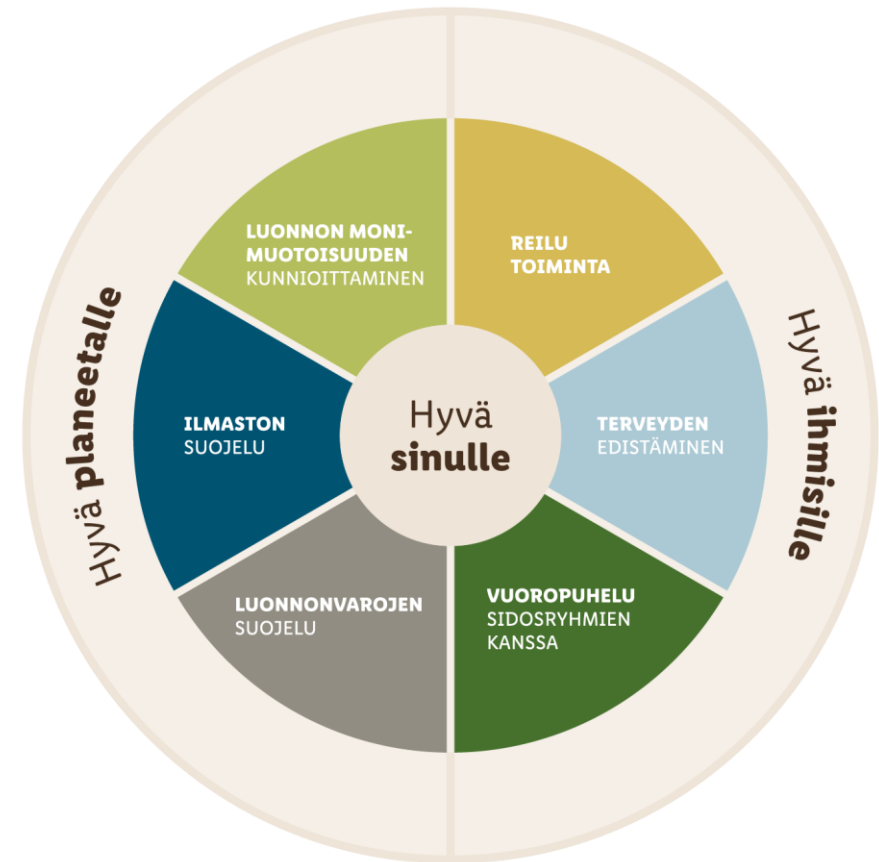
Vastuullinen toiminta on yksi Lidlin keskeisistä strategisista tavoitteista pyrkiessämme kohti menestyksestä tulevaisuutta. Kannamme vastuumme siellä, missä Lidlin toiminnalla on vaikutusta ihmisiin ja ympäristöön. Toimimalla vastuullisesti varmistamme, että täytämme laatulupauksemme joka päivä uudelleen, ja sen myötä voimme taata tulevan toimintamme.

Tältä pohjalta olemme kehittäneet vastuullisuusstrategiamme, joka antaa toiminnallemme selkeän suunnan. Käytännössä toteutamme vastuullisuutta kuudella strategisella painopistealueella: Teemme konkreettisia tekoja, joiden tavoitteena on luonnonvarojen suojeleminen, ilmaston suojeleminen, luonnon monimuotoisuuden kunnioittaminen, reilu toiminta, terveyden edistäminen ja vuoropuhelu sidosryhmien kanssa. Ne kuvaavat, miten me Lidlissä ymmärrämme ja kannamme vastuumme ympäristöstä, ihmisistä ja asiakkaistamme.

Vastuumme hedelmistä, vihanneksista, kukista ja kasveista

Tuoreet ja terveelliset elintarvikkeet muodostavat tuotevalikoimamme perustan. Pyrimme varmistamaan ympäristö- ja sosiaalisen vastuullisuuden tuotteidemme raaka-aineiden toimitusketjuissa. Lidlissä olemme tietoisia tästä vastuusta, koska ruokakauppana voimme vaikuttaa merkittävästi siihen, miten myymämme ruoka tuotetaan ja kasvatetaan. Näin edistämme strategisia painopistealueitamme luonnonvarojen suojeleminen, ilmaston suojeleminen, luonnon monimuotoisuuden kunnioittaminen, reilu toiminta, terveyden edistäminen ja vuoropuhelu sidosryhmien kanssa.

Lidlin kansainvälinen yritysvastuustrategia

Taustatietoa

Taustatietoa hedelmien, vihannesten, kukkien ja kasvien kasvattamisesta

Hedelmien, vihannesten, kukkien ja kasvien viljelyllä on moninaisia vaikutuksia ihmisiin ja ympäristöön. Euroopassa kukkia ja kasveja kasvatetaan enimmäkseen Alankomaissa ja Italiassa. Euroopan ulkopuolella merkittävimpiä kasvattajamaita ovat päiväntasaajan alueen maat, kuten Kenia, Kolumbia, Etiopia ja Ecuador.

Euroopassa suurin osa hedelmistä ja vihanneksista tulee Espanjasta, Italiasta, Ranskasta, Puolasta ja Alankomaista. Euroopan ulkopuolella merkittäviä tuottajamaita ovat Costa Rica, Etelä-Afrikka, Kolumbia ja Marokko.

Torjunta-aineiden ja lannoitteiden liiallinen tai vääränlainen käyttö aiheuttaa riskin työntekijöiden ja ympäristön terveydelle.²

Myös metsäkato ja monokulttuuriviljely uhkaavat luonnon monimuotoisuutta.³

Maataloudesta ja liikenteestä syntyvät päästöt vaikuttavat ilmastoon negatiivisesti.

Jopa **30 %**

kasvihuonekaasupäästöistä on peräisin maataloudesta – ja niistä suurin osa aiheutuu raaka-aineiden tuotannosta.⁴

Vettä on saatavilla niukasti, mutta se on yksi ihmisten ja ympäristön tärkeimmistä luonnonvaroista.

70 %

maailman vedenkulutuksesta kuluu maatalouteen.⁵

² Saksan ympäristövirasto: Pflanzenschutzmittel [torjunta-aineet], 2024

³ Wagner, D. L.; Grames, E. M.; Forister, M. L.; Berenbaum, M. R. & Stopak, D.: Insect decline in the Anthropocene: Death by a thousand cuts, 2021

⁴ Our World in Data: How much of global greenhouse gas emissions come from food?, 2021

⁵ WWF: Wasserverbrauch und Wasserknappheit [Vedenkulutus ja veden niukkuus], 2021

Sitoumuksemme

Sitoumuksemme hedelmien, vihannesten, kukkien ja kasvien vastuullisesta käytöstä

Yritysten huolellisuusvelvoitelain toteuttaminen käytännössä

Olemme vakuuttuneita siitä, että jatkuva menestys voidaan saavuttaa vain kestäväen kehityksen kautta. Mottomme ”Kohti parempaa huomista” kuvaa suhtautumistamme ja edustaa lähestymistapaamme Lidlin yritys vastuun täyttämiseen kaikilla osa-alueilla.

Huolellisuusvelvollisuuden hoitaminen on Lidlille ratkaisevan tärkeää matkalla kohti yhteiskunnallisesti ja ekologisesti kestävää liiketoimintaa.

Kokonaisvaltaisella ja koko yrityksen laajuisella toiminnalla Lidl varmistaa omien ja lainsäädännöllisten vastuullisuusmääräysten noudattamisen. Siksi olemme ottaneet käyttöön kattavan [huolellisuusperiaatteen](#) kaikille strategisille painopistealueillemme, joihin myös hedelmien, vihannesten, kukkien ja kasvien kauppa kuuluu.

Lidlin raaka-ainestrategia

Sosiaalisen ja ympäristötietoisuuden varmistaminen raaka-aineiden toimitusketjuissamme on keskeinen osa Lidlin osto-osaston vastuullisuusstrategiaa – ja tämä pätee myös hedelmiin, vihanneksiin, kukkiin ja kasveihin. Siksi olemme sitoutuneet vähentämään tuotantoketjumme alkupään negatiivisia yhteiskunnallisia ja ekologisia vaikutuksia niin paljon kuin mahdollista. Tämä koskee koko tuotantokejua viljelystä sadonkorjuuseen ja jalostuksesta myymäläkuljetuksiin.

Lidl on laatinut kattavan raaka-ainestrategian varmistaaakseen jäsenllynn ja tavoitteellisen toiminnan. Se perustuu alla kuvattuihin **neljään perusajatukseseen**. Niitä toteuttamalla varmistamme järjestelmällisen toiminnan, jolla saavutamme raaka-ainetavoitteemme.

Edistämme hedelmien, vihannesten, kukkien ja kasvien vastuullista viljelyä

1 Vaikutusten ymmärtäminen

Tunnistamme riskit toimitusketjuissa ja luomme läpinäkyvyyttä.

2 Standardien laatiminen

Toimittajillamme ja tuotteillamme on varmenneetut sertifikaatit.

3 Vaihtoehtojen edistäminen

Tuemme valikoimassamme kestävämpiä vaihtoehtoja ja edistämme vastuullisempaa viljelyä.

4 Muutoksen edistäminen

Osallistumme useiden sidosryhmien aloitteisiin ja hankkeisiin.

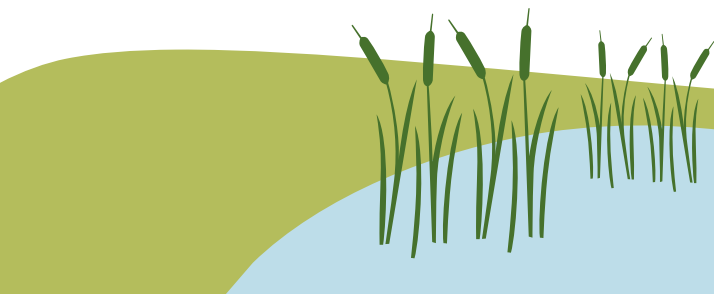
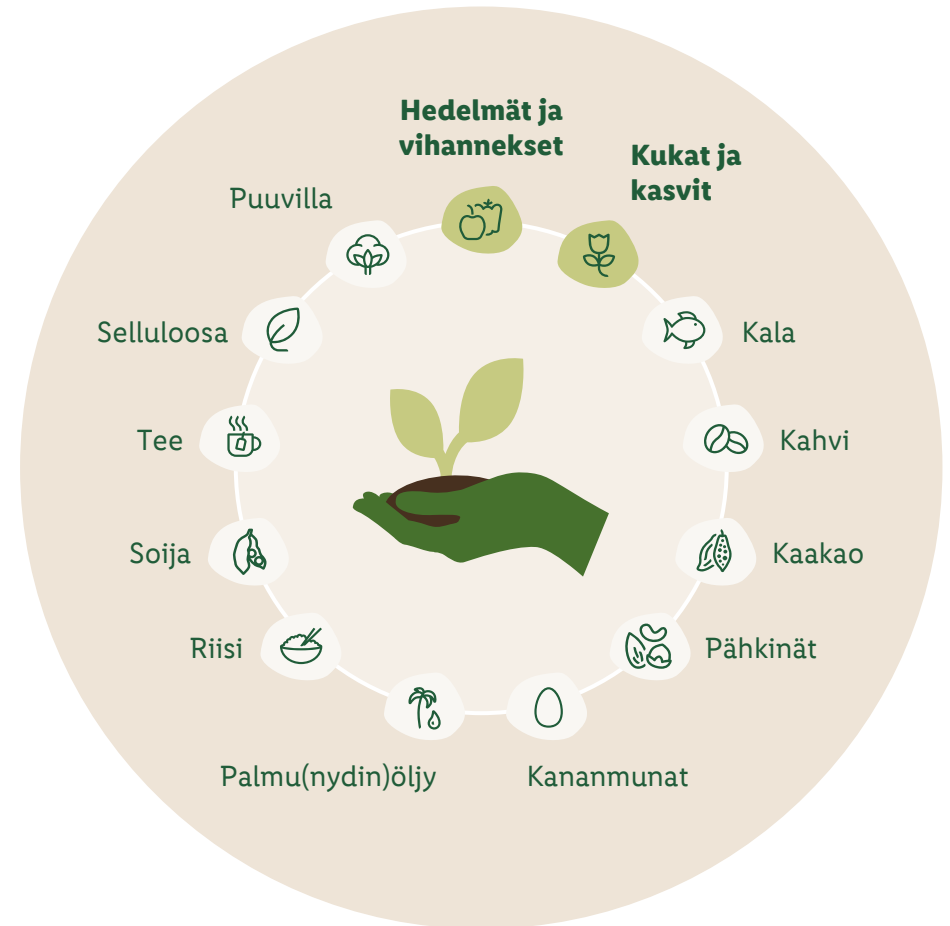
Kriittisten raaka-aineiden käsittely

Keskitymme kriittisiin raaka-aineisiin. Ne perustuvat asiantuntijoiden kanssa tehtyyn järjestelmälliseen riskianalyysiin. Analyysin mukaan näillä raaka-aineilla on suurin vaikutus ihmisiin ja ympäristöön, mutta ne ovat myös erittäin olennaisia tuotevalikoimallemme.

Lidlin strategia hedelmille, vihanneksille, kukille ja kasveille

Hedelmien, vihannesten, kukkien ja kasvien kestävämpi viljely ja tuotanto ei ole Lidlille vain tulevaisuutta, vaan se on keskeistä tässä hetkessä. Tavoitteenamme on suojella luonnonvaroja ja käyttää niitä vastuullisesti koko arvoketjussa toteuttamalla erityisiä kohdennettuja toimenpiteitä. Otamme jo nyt askelia sitä kohti.

Tarkempia tietoja siitä, miten käsittelemme muita kriittisiä raaka-aineita, on seuraavissa alakohdissa sekä raaka-aineita, metsäkatoa aiheuttamattomien toimitusketjujen ja eläinten hyvinvointia koskevissa linjauksissamme.

Analysoimme riskejä, jotta ymmärtäisimme vaikutuksemme paremmin

Ensimmäinen askel kohti toteuttamiskelpoisen strategian kehittämistä on saada käsitys todellisista vaikutuksistamme ja niihin liittyvistä riippuvuussuhteista sekä tunnistaa kriittiset osa-alueet.

Elintarviketurvallisuuden riskianalyysi

Olemme ottaneet käyttöön elintarviketurvallisuuden riskiperusteisen valvontajärjestelmän. Tähän perustuen Lidlillä tehdään säännöllisiä kemiallis-analyyttisiä testejä, joita toteuttavat ulkopuoliset riippumattomat laboratoriot. Yli 20 000 analyysia vuodessa antaa jatkuvan ja ajantasaisen yleiskuvan mahdollisista tehoainejäämistä hedelmissä, vihanneksissa, kukissa ja kasveissa. Näin ollen analyysimme eivät ainoastaan takaa elintarvikkeiden ja tuotteiden turvallisuutta, vaan niiden avulla voidaan myös tunnistaa mahdollisuudet torjunta-aineiden ja lannoitteiden käytön vähentämiselle.

Ihmisiin ja ympäristöön kohdistuvien vaikutusten riskianalyysit

Teemme säännöllisiä ja kattavia riskianalyyseja tunnistaksemme mahdolliset ympäristö- ja ihmisoikeusriskit arvoketjuissamme. Datan perusteella selvitämme yksittäisen tuotteen negatiiviset vaikutukset sekä olennaiset riskit alkuperämaassa luonnon monimuotoisuuteen ja veteen liittyen.

⁶ WWF Risk Filter: Introduction to Tools, 2025

Ensimmäisen perusajatuksen mukaisesti tunnistamme riskit toimitusketjuissa ja luomme läpinäkyvyyttä.

Tätä varten käytämme muun muassa WWF:n Biodiversity Risk Filter- ja Water Risk Filter -suodattimia.⁶ Ihmisoikeusriskien arvioinnissamme otetaan huomioon raaka-aineet, vallitsevat tuotanto-olosuhteet, kausityövoiman sekä niihin liittyvät riskit. Tähän perustuvat sekä ihmisiä että ympäristöä koskeva riskinarviointimme.

Ihmisoikeusvaikutusten arviointi

Lisäksi Lidl tekee [> ihmisoikeusvaikutusten arviointeja \(Human Rights Impact Assessments, HRIA\)](#) valikoiduille raaka-aineille kansainvälisesti tunnustettujen standardien mukaisesti.

Tämä sisältää yksittäisten raaka-aineiden monimutkaisten toimitusketjujen tarkastelun perusteellisten riskinarviointien avulla. Ihmisoikeusvaikutusten arviointimme noudattavat järjestelmällistä prosessia, jotta liiketoimintamme vaikutuksia ihmisoikeuskysymyksiin voidaan tunnistaa, priorisoida ja käsitellä. Näin saamme tietoa liiketoimintamme todellisista vaikutuksista kulloinkin analysoidun toimitusketjun eri vaiheissa ja voimme määritellä mahdolliset ennaltaehkäisevät toimenpiteet.

Tulokset

Kemiallis-analyyttisten tutkimusten, riskianalyysien ja ihmisoikeusvaikutusten arviointien tulokset linkittyvät toisiinsa ja muodostavat perustan sille, miten asetamme tavoitteita ja minimoimme riskejä ihmisoikeuksien, ympäristön ja elintarviketurvallisuuden osalta.

Olemme havainneet hedelmien, vihannesten, kukkien ja kasvien osalta suuria riskejä veden kulutuksessa ja saastumisessa, erityisesti maataloustuotannossa. Torjunta-aineiden ja lannoitteiden vääränlainen käyttö voi myös aiheuttaa terveysriskin viljelmillä työskenteleville ihmisille. Lisäksi huonot työolot, riittämätön palkka ja siirtotyöläisten käyttäminen pakkotyövoimana lisäävät riskiä ihmisoikeusrikkomuksille. Maataloustuotanto vaikuttaa myös luonnon monimuotoisuuteen tuhoamalla lajirikkaita ekosysteemejä ja vaarantamalla pölyttävät hyönteiset, kun torjunta-aineita käytetään väärin.

Käytämme sertifiointeja sosiaalisten ja ympäristöstandardien laatimista varten

Luotamme hedelmien, vihannesten, kukkien ja kasvien hankinnassa tunnustettuihin ympäristövastuuta ja sosiaalista vastuuta koskeviin standardeihin. Yhteistyö sertifioitujen toimittajien kanssa on keskeinen väline toimitusketjun sosiaalisten riskien ja ympäristöriskien käsittelyssä.

Huolellisuusperiaattemme mukaisesti luomme koko yritystä sitovat vastuullisuusohjeistukset osto-osastolle ja liikeympäristöille.

Toisen perusajatuksen mukaisesti toimittajamme ja tuotteemme on sertifioitu tunnustettujen standardien mukaisesti.

Tämä sisältää myös kansainväliset raaka-ainetavoitteemme. Niissä määritellään selkeät vastuullisuusvaatimukset kriittisten raaka-aineiden hankinnalle ja asetetaan muutokselle konkreettinen toteutusaikataulu.

Sääntelemme vaatimuksiamme liikeympäristöillemme > yleisillä toimintaohjeillamme, joissa määritellään yhteistyömme perusperiaatteet. Raaka-aineiden kestävämpää hankintaa koskevat vaatimukset määritellään > vastuullisen ostamisen periaatteissamme. Niissä määrätään esimerkiksi standardien mukaisten sertifiointien käytöstä sekä sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävämmistä viljelykäytännöistä.

Osana sertifiointeja tuottajilla on esimerkiksi mahdollisuus osallistua kursseille, jotka auttavat heitä minimoimaan ympäristövaikutuksiaan, käyttämään torjunta-aineita asianmukaisesti tai säilyttämään suojelun tarpeessa olevia elinympäristöjä. Lisäksi sertifiointit tarjoavat työntekijöille pääsyn tehokkaisiin valitusmekanismeihin. Lue lisää ihmisoikeuksista toimitusketjuissa verkkosivuilta.

Noudattamalla alla lueteltuja kansainvälisesti tunnustettuja [standardeja](#) haluamme saada aikaan pitkäaikaisia parannuksia. Lidl edellyttää, että kaikilla toimitusketjun sidosryhmillä on vähintään yksi IFS-, BRC- tai vastaavan standardin mukainen sertifiointi.

Lisäksi hedelmien, vihannesten, kukkien ja kasvien alalla vaaditaan seuraavat sertifioinnit:

Yleinen

GLOBALG.A.P. IFA tai IP Sigill Kasvikset

Sosiaalinen

GLOBALG.A.P. GRASP tai vastaava

Vesi (suuren riskin maat)⁷

GLOBALG.A.P. SPRING tai vastaava

Hedelmiin, vihanneksiin, kukkiin ja kasveihin vaikuttavat erityisesti veden kulutukseen ja saastumiseen liittyvät riskit. Sertifiointien lisäksi tärkeitä välineitä ovat maailmanlaajuisia vesialueita koskevat yhteiset aloitteet, sillä niiden avulla voimme toimia maatilatasoa laajemmin.

Lidl on laatinut kattavan vesistrategian makean veden varojen suojelemiseksi ja niiden vastuullisen käytön varmistamiseksi koko arvoketjussa toteuttamalla kohdennettuja toimenpiteitä. Tarkemmat tiedot Lidlin vesistrategiasta sekä hedelmiä, vihanneksia, kukkia ja kasveja koskevista olennaisista standardeista, tavoitteista ja hankkeista on saatavilla [> veden käytön linjauksestamme](#).

⁷ Espanja, Italia, Kreikka, Portugali, Egypti, Marokko, Israel, Chile ja Etelä-Afrikka (määritetty WWF Water Risk Filter -suodattimella)

Suosimme myös muita toimitusketjujen riskeihin pohjaavia [sertifikaatteja](#) ja standardeja, ja hyväksymme muun muassa seuraavat:

Kukat ja kasvit
Reilu kauppa

Hedelmät ja vihannekset
EU:n luomumerkki

Trooppiset hedelmät
EU:n luomumerkki, Reilu kauppa, Rainforest Alliance, Certified Sustainably Grown (SCS), Sustainability Initiative of South Africa (SIZA)

Hedelmät, vihannekset, kukat ja kasvit kuuluvat kriittisiin raaka-aineisiimme. Yleiskuva kaikista olennaisista vaatimuksista löytyy [>raaka-aineiden linjauksessamme](#). Linjauksen liitteessä oleva taulukko raaka-ainetavoitteistamme koostaa tiiviisti kaikki hedelmiä, vihanneksia, kukkia ja kasveja koskevista standardeista ja tunnuksista.

Ostamalla **kausiluonteisia ja paikallisia** tuotteita voidaan lyhentää kuljetusreittejä, säästää luonnonvaroja ja lisätä työolosuhteiden läpinäkyvyyttä.

Hedelmien, vihannesten, kukkien ja kasvien kestävämmän viljelyn ja kuljetuksen edistäminen

Lidlin torjunta-aineiden vähentämishjelma

Jotta torjunta-aineita voidaan käyttää sekä säästeliäästi että mahdollisimman tehokkaasti, tuottajilla on oltava tarkka käsitys niiden käytön vaikutuksista. Siksi Lidl käy tiivistä vuoropuhelua toimitusketjun sidosryhmien kanssa.

Olemme vuosien varrella kehittäneet ja ottaneet käyttöön tavoitesopimuksen yhdessä tuottajiemme ja toimittajiemme kanssa. Sopimuksessa määrätään torjunta-aineiden käytön vähentämisestä. Yhteisen tavoitteemme saavuttamiseksi käynnistimme Lidlin torjunta-aineiden vähentämishjelman. Ohjelma sisältää Lidlin konkreettiset raja-arvot tehoainejäämille sekä keskeisten tehoaineiden luettelot, joissa yksilöidään vähitellen käytöstä poistettavat tehoaineet. Vaatimuksemme menevät alakohtaisia ja lakisääteisiä vaatimuksia huomattavasti pidemmälle ja muodostavat ennalta ehkäisevänä toimenpiteenä perustan turvallisille tuotteille, joita kasvatetaan ympäristöystävällisemmällä tavalla.

Keskeisten tehoaineiden luetteloiden laadinnassa käytettiin riskiperusteista lähestymistapaa, ja luetteloita päivitetään jatkuvasti. Riskiparametrit kattavat muun muassa käyttäjien suojelun, ympäristönsuojelun ja lajien suojelun. Lidl pitää käyttäjien ja lajien suojelua erittäin tärkeänä, ja erityisesti hyönteisten suojelu on keskeinen osa tätä laaja-alaista lähestymistapaa.

Tästä syystä omat asiantuntijamme tarkastelevat myös sitä, minkälaisia mahdollisia kielteisiä vaikutuksia tuotannossa käytettävillä torjunta-aineilla on luonnon monimuotoisuuteen.

Eri aihealueiden riskiparametrien perusteella tehoaineet määritettiin mahdollisiksi korvattaviksi aineiksi. Pyrimme yhdessä tuottajiemme kanssa maailmanlaajuisesti poistamaan nämä tehoaineet käytöstä tai tarvittaessa korvaamaan ne. Toteutamme tätä periaatetta järjestelmällisesti ja yhteistyössä toimittajiemme ja tuottajiemme kanssa.

Tuottajien lisäksi teemme yhteistyötä eri alojen asiantuntijoiden kanssa. Palaute keskeisten tehoaineiden luettelon täytäntöönpanosta ja uudet tekniset havainnot sisällytetään osaksi jatkuvaa arviointiprosessia, ja asiantuntijaneeli mukauttaa sitä tarvittaessa.

Siirrämme jatkuvasti tietämystämme torjunta-aineista muille tuotealueille. Kaikille Lidlin tuotevalikoimaan kuuluville elintarvikkeille on määritelty Lidlin asettamat raja-arvot. Hedelmien, vihannesten, kukkien ja kasvien osalta nämä määritetään keskeisten tehoaineiden luetteloissa Lidlin torjunta-aineiden vähentämishjelman yhteydessä.

Kolmannen perusajatuksen mukaisesti edistämme kestävämpää viljelyä vastuullisilla tuotteilla.

Hedelmiin ja vihanneksiin sovelletaan seuraavia raja-arvoja:

- Tehoainejäämän havaittu pitoisuus saa olla enintään kolmanneksen lain sallimasta tehoainejäämien enimmäismäärästä.
- Yhteenlaskettuna kaikkien tehoaineiden jäämien määrä saa olla enintään 80 % lain sallimasta enimmäismäärästä.
- Yhteensä tuotteessa saa olla enintään viiden eri tehoaineen jäämiä.
- Tehoainejäämän > akuutin toksisuuden viitearvon (ARfD) kuormitus saa olla enintään 100 prosenttia lain sallimasta.
- Hedelmien ja vihannesten tuotannossa käytettyjen keskeisten tehoaineiden luettelossa esitettyjen vaatimusten on täytyttävä (katso liite 1).

Kukkiin ja kasveihin sovelletaan seuraavia raja-arvoja:

- Yhteensä tuotteessa saa olla enintään kuuden eri tehoaineen jäämiä.
- Kukkien ja kasvien tuotannossa käytettyjen keskeisten tehoaineiden luettelossa esitettyjen vaatimusten on täytyttävä (katso liite 2).

Lidlin omat raja-arvot hedelmien ja vihannesten tuotannossa käytetyistä keskeisistä tehoaineista lakisääteisiin vaatimuksiin verrattuna

	Suurin sallittu määrä (%)		Tehoaineiden enimmäismäärä	ARfD:n* mukainen kuormitus
	Yksittäinen tehoaine	Todettu aine		Yksittäinen tehoaine
Lakisääteinen vaatimus	100	100	–	100
Lidlin raja-arvo	33,3	80	5	100

Keskeisten tehoaineiden luettelo ja mahdolliset korvattavat aineet

*ARfD = akuutin toksisuuden viitearvo

Lidlin omiin raja-arvoihin ja kukkien ja kasvien tuotannossa käytetyistä keskeisistä tehoaineista

	Tehoaineiden enimmäismäärä
Lidlin raja-arvo	6

Keskeisten tehoaineiden luettelo ja mahdolliset korvattavat aineet

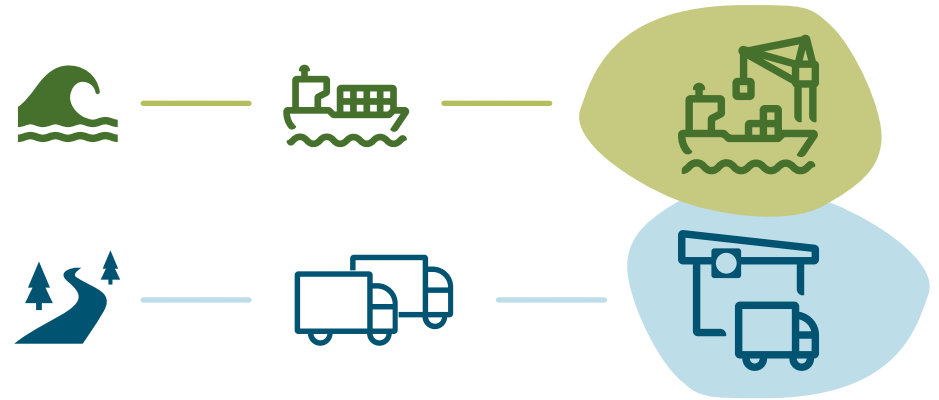
Hiilidioksidipäästöjen vähentäminen

Lidl kannattaa vaihtoehtoisia kuljetusreittejä ja välttää hedelmien ja vihannesten lentokuljetuksia. Tämän päätöksen päätavoitteena on hiilijalanjälkemme pienentäminen. Vaikka lentoteitse toimitettavien tuoretuotteiden osuus elintarvikkeiden vähittäismyyjien hedelmä- ja vihannesvalikoimasta on vain pieni, lentoliikenne aiheuttaa ilmastolle haitallisia kasvihuonekaasupäästöjä tuhatta kilometriä kohti huomattavasti enemmän kuin muut liikennemuodot, kuten laivat tai kuorma-autot.

Asiantuntijat arvioivat lentoliikenteen päästöjen olevan 27–220 kertaa suurempia.⁸

Schwarz Group on osana ilmastostrategiaansa asettanut tieteeseen perustuvia ilmastotavoitteita > Science-Based Targets Initiative (SBTi) -aloitteen mukaisesti.

Vuoteen 2030 mennessä tavoitteemme on vähentää oman toimintamme päästöjä (Scope 1 ja 2) 70 %:lla⁹

Suurin osa hiilidioksidipäästöistämme syntyy toimitusketjussa. Siksi velvoitamme suurimmat toimittajiamme, jotka ovat vastuussa 75 % tuotteisiin liittyvistä päästöistä, asettamaan omat tieteeseen perustuvat ilmastotavoitteensa SBTi-kriteerien mukaisesti vuoteen 2026 mennessä. Lisäksi sitoudumme vähentämään FLAG-päästöjä¹⁰ 42,4 prosentilla ja E&I-päästöjä¹¹ 35 prosentilla toimitusketjussa (Scope 3) vuoteen 2034 mennessä.¹² Vuoteen 2050 mennessä sitoudumme ottamaan ison askeleen vielä pidemmälle ja vähennämme kasvihuonekaasupäästöämme nettonollaan koko arvoketjussamme.

⁸ DESNZ: Greenhouse gas reporting: conversion factors, 2024

⁹ Verrattuna vertailuvuoteen 2019

¹⁰ FLAG = forest, land and agriculture (metsät, maankäyttö ja maatalous)

¹¹ E&I = energy and industry (energiantuotanto ja teollisuus)

¹² Verrattuna vertailuvuoteen 2022

Ruokahävikin vähentäminen

Hiilidioksidipäästöjen ja torjunta-aineiden vähentämisen lisäksi kestävämpi viljely edellyttää myös ruokahävikin pienentämistä. Ruokavalioimme ylittää maapallon biokapasiteetin. Samaan aikaan noin kolmannes kaikesta maailmanlaajuisesti tuotetusta ruoasta jää käyttämättä.

Me Lidlissä olemme pitäneet vuosia kilomääräisen ruokahävikkimme alle 1,5 prosentissa, eli hävikkiä syntyy vain 15 grammaa yhtä kiloa kohden. Kunnianhimoinen kansainvälinen tavoitteemme on puolittaa kilomääräinen ruokahävikki vuoden 2030 loppuun mennessä. Syksyllä 2019 otimme käyttöön kaikissa Suomen myymälöissämme hukka-alen, jossa myydään parhaat päivänsä nähneitä, mutta edelleen käyttökelpoisia tuotteita. Valikoima vaihtelee päivästä toiseen sen mukaan, mitä on jäänyt myymättä. Hukka-alen avulla voimme vuosittain pelastaa hävikiltä jopa miljoona kiloa hedelmiä ja vihanneksia.

Hedelmien ja vihannesten lisäksi hukka-alesta voi pelastaa edellispäivän paistopisteileipiä ja muut tuotteet saavat päiväyksen lähestyessä kylkeensä oranssin alelapun.

Muut toimet

Ilman pölyttäjiä hyllymme olisivat tyhjiä hedelmistä, kukista ja monista kasveista. Huomioimme luonnon monimuotoisuuden rakentamishankkeiden yhteydessä ja usean myymälän alueelle on asennettu esimerkiksi hyönteishotelleja. Esimerkiksi Vantaan Vapaalan ja Tampereen Tesoman myymälöiden alueelta löytyy myös lahoppuasetelmia hyönteisten asuin- ja talvehtimispaikaksi.

Lidl on lisäksi rahoittanut kolmen niityn hoitoa ja ennallistamista Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin Ketosirkka-hankeessa, jossa kunnostetaan pölyttäjiä tärkeitä niittyjä ja ketoja. Lidl tuki Ketosirkka-hanketta vuosina 2023–2024.

Vuonna 2025 aloitimme yhteistyön Suomen WWF:n kanssa. Kolmivuotisen yhteistyön tavoitteena on kannustaa suomalaisia kestävämpään ruokavalioon. Yhteistyön osana tuemme ennallistamishanketta, jossa rakennetaan Snappertunaan uusi metsäkosteikko ehkäisemään haitallisia ravinne- ja kiintoainevalumia pienvesiin sekä Itämereen. Kosteikon rakentamisesta on hyötyä myös monille hyönteislajeille.

Muutoksen edistäminen yhdessä

Pitkäaikaiset suhteet toimittajiin

Vakaat pitkäaikaiset suhteet toimittajiin ovat keskeisessä asemassa, kun pyrimme pitämään tuotevalikoimamme mahdollisimman vapaana torjunta-aineista ja muista haitallisista aineista sekä varmistamaan ympäristön ja yhteiskunnan kannalta vastuullisen viljelyn ja kuljetukset.

Kannustamme esimerkiksi tavarantoimittajiamme vierailemaan säännöllisesti tuottajien luona ja kehittämään ja toteuttamaan jatkuvasti uusia, kestävämpiä ideoita yhdessä. Myös lidliläiset vierailevat säännöllisesti tuottajien luona ja pitävät yhteyttä heihin.

- Toimittajia koskevien laatu- ja kestävyysvaatimusten virallistaminen sopimuksella
- Yhteistyö ja ajatustenvaihto liikeyhteistyöliiketoimintakumppaneiden kanssa laatua ja vastuullisuutta koskevien ohjeiden ja standardien kehittämiseksi
- Vaatimusten noudattamisen säännöllinen seuranta hallintoperiaatteidemme mukaisesti

Neljännän
perusajatuksen
mukaisesti osallistumme
aloitteisiin ja hankkeisiin.

Yhteistyö tärkeiden sidosryhmien kanssa

Lidl on sitoutunut omalta osaltaan edistämään toimialan ja koko maailman kattavaa muutosta. Olemme jäsenenä, tukijana ja aloitteentekijänä ja toimimme aktiivisesti hankkeissa ja työryhmissä. Tässä suhteessa erityisen huomionarvoista on yhteistyömme GLOBALG.A.P.in kanssa. Olemme edustettuina [> neuvoa antavassa toimikunnassa](#) että [> hedelmien ja vihannesten teknisessä toimikunnassa](#). Viimeksi mainitun tavoitteena on edistää hyviä maatalouskäytäntöjä hedelmien ja vihannesten viljelyssä.

Lidlin aloitteesta kehitettiin ensimmäinen koko toimialan kattava luonnon monimuotoisuutta koskeva standardi, GLOBALG.A.P. BioDiversity -lisäosa¹³, perinteiselle hedelmä- ja vihannesviljelylle Euroopassa. Käytännön vaatimusten täyttymisen varmistamiseksi käynnissä olevaan kehitykseen ja pilottikokeiluihin otettiin mukaan maataloustuottajia Saksasta, Italiasta, Puolasta, Kreikasta, Portugalista ja Espanjasta.

GLOBALG.A.P. BioDiversity -lisäosa on nyt markkinoilla kaikkien saatavilla vakiintuneen GLOBALG.A.P.-standardin lisäosana. Lidl oli ensimmäinen standardin mukainen ruokakauppa.

Yli **1 200 tuottajaa, joilla on yhteensä yli 12 000 hehtaaria viljelymaata**, on perustanut toimintansa **BioDiversity-lisäosalle** (tilanne lokakuussa 2024).

Tämä on osoitus aloitteen ja yhteistyön suuresta merkityksestä. Standardin ansiosta on nyt mahdollista laatia luonnon monimuotoisuutta koskevat yleiset vähimmäisvaatimukset.

Lidl tekee yhteistyötä 80 muun sidosryhmän kanssa [> Environmental Sustainability Solution \(ympäristön kannalta kestävät ratkaisut, ESS\)](#) -työryhmässä, jonka tavoitteena on kehittää yhtenäinen kestävyysstandardi tuottajille. ESS-työryhmässä huomioidaan ekologisen kestävyys eri ulottuvuudet, kuten vesi, luonnon monimuotoisuus, ilmasto ja ruokahävikki.

GLOBALG.A.P.-yhteistyön lisäksi olemme edustettuina myös [> QS GmbH:n](#) neuvoa antavassa toimikunnassa ja työryhmissä. Osana tätä liiketoiminta-aloitetta osallistumme aktiivisesti hedelmistä ja vihanneksista vastaavaan neuvoa antavaan toimikuntaan sekä luonnon monimuotoisuutta ja vettä käsitteleviin työryhmiin. Laatujärjestelmänsä avulla QS GmbH on sitoutunut edistämään elintarvikkeiden turvallisuutta – maatilalta kauppaan. Kaikki järjestelmään tehtävät parannukset toteutetaan tiiviissä yhteistyössä alalla toimivien kumppaneiden kanssa. Näin varmistetaan, että laatujärjestelmän kaikki noin 170 000 osallistujaa vetävät yhtä köyttä.

Olemme myös [> Initiative Alliance for Water Stewardship](#) -allianssin jäsen. Alliance for Water Stewardshipin aloitteesta kehitetty standardi on maailmanlaajuisesti sovellettava kehys veden suurenkäyttäjille. Se auttaa heitä ymmärtämään vedenkäyttöään ja siihen liittyviä vaikutuksia sekä työskentelemään yhteistyössä ja läpinäkyvästi vesivarojen kestävä käytön hyväksi.

¹³ Lidl Saksa: Biodiversitätsstandard [Luonnon monimuotoisuutta koskeva standardi], 2023

Lidl menee askeleen pidemmälle

Lidl tekee vuosittain kolme ihmisoikeusvaikutusten arviointia kansainvälisesti tunnustettujen menetelmien mukaisesti. Hedelmien ja vihannesten alalla erityisen huomionarvoisia ovat marjoja ja banaaneita koskevat ihmisoikeusvaikutusten arvioinnit.

Marjojen toimitusketjuja koskevat ihmisoikeusvaikutusten arvioinnit

Vuonna 2020 Lidlistä tuli ensimmäinen saksalainen elintarvikkeiden vähittäismyyjä, joka julkaisi ihmisoikeusvaikutusten arvioinnin, jossa tutkittiin ihmisoikeusvaikutuksia Espanjan Huelvasta peräisin olevien marjojen toimitusketjussa (ks. HRIA Spanish Berries [verkkosivuillamme](#)).

Tämän arvioinnin valmistumisen jälkeen Lidl on tarkastellut tuloksia intensiivisesti ja toteuttanut niiden pohjalta konkreettisia toimenpiteitä.

Yksi näistä toimenpiteistä oli valitusmekanismin pilottihanke Huelvassa. Tähän sisältyi muun muassa paikan päällä käytäviä keskusteluja tuottajien ja paikallisten etujärjestöjen kanssa tehokkaiden ratkaisujen löytämiseksi. Ihmisoikeusvaikutusten arvioinnista saadut havainnot ja Huelvan pilottihanke muodostivat perustan [> Appellando](#)-mekanismin kehittämiseksi. Appellando on tehokas sektorien välinen valitusmekanismi, joka kehitettiin useiden sidosryhmien aloitteena yhdessä [> EHI \(Retail Institute e.V.\):n](#) kanssa.

Tarkoituksena on tarjota viljely- ja tuotantotyöntekijöille keino ilmoittaa työpaikkansa sosiaali- ja ympäristövaatimuksiin liittyvistä puutteista neutraalissa järjestelmässä. Appellandon alullepanijana Lidl oli merkittävässä roolissa sen kehittämisessä. Lidl on aktiivisesti mukana myös Appellandon useita sidosryhmiä edustavassa neuvoa antavassa toimikunnassa. Muiden vähittäismyyjien tavoin toimimme näin tärkeänä esimerkkinä. Olemme vakuuttuneita siitä, että vain koko toimialan kattavat ratkaisut yrityskohtaisten ratkaisujen sijaan voivat olla menestyksekkäitä.^{14, 15}

Järjestelmää pilotoidaan parhaillaan Espanjan hedelmä- ja vihannesalalla, ja sen käyttöä laajennetaan asteittain. Tavoitteenamme on ottaa tämä menestyksekkäs järjestelmä käyttöön kaikkialla maailmassa. Yhtenäisten oikeussuojakeinojen tarjoamisen lisäksi Appellando yhtenäistää standardeja [> YK:n](#), [> ILO:n](#) ja [> OECD:n](#) asiaankuuluvien ohjaavien periaatteiden mukaisesti.¹⁶

Ihmisoikeudet suomalaisissa marjojen toimitusketjuissa

Vuonna 2023 Lidl toteutti Suomessa arvioinnin marjanpoimijoiden ihmisoikeuksien toteutumisesta. Tunnistettujen riskien pohjalta laadittiin valikoimalinjaus, jossa vaaditaan marjanpoimijoiden aseman ja oikeuksien parantamista ja näin taklataan marja-alan epäkohtia. Lidl on edellyttänyt marjanpoimijoiden työolojen tarkastelua ja raportointia vuosittain (ks. Suomalaisten metsämarjojen toimitusketjut [verkkosivuillamme](#)).

¹⁴ Lebensmittelzeitung: Menschenrechte in der Lieferkette [Ihmisoikeudet toimitusketjussa], 2023

¹⁵ Lebensmittelzeitung: Beschwerdemechanismus von Lidl steht Pate [Lidlin valitusmekanismi inspiraationa uudelle alustalle], 2023

¹⁶ EHI: Appellando: Beschwerdemechanismus entlang der Lieferkette [Valitusmekanismi koko toimitusketjussa], 2023

Banaanien toimitusketjuja koskevat ihmisoikeusvaikutusten arvioinnit

Osana Kolumbiassa vuonna 2021 banaanien toimitusketjulle tehtyä ihmisoikeusvaikutusten arviointia alipalkkaus todettiin merkittäväksi riskiksi. Toukokuussa 2022 Lidl sitoutui ensimmäisenä vähittäismyyjänä Saksassa Living Wage Banana -pilottihankkeeseen yhteistyössä Reilun kaupan, [> FLOCERT](#)- ja [> IDH](#)-hankekumppaneidensa sekä paikallisten tuottajien kanssa. Tavoitteena oli kehittää järjestelmä, jonka avulla voidaan määrittää tarkasti hinnankorotus, joka tarvitaan palkkaeron poistamiseen elämiseen riittävään palkkaan. Tämän perusteella Lidl ja sen hankekumppanit maksavat osallistuville viljelmille vastaavan viitehinnan, joka takaa elämiseen riittävät palkat. Tiiviissä yhteistyössä tuottajien, toimittajien, FLOCERT-hankekumppanin ja voittoa tavoittelemattoman järjestön IDH:n kanssa Lidl tekee urauurtavaa työtä ja pystyi vuonna 2023 osittain poistamaan yli 20 000 työntekijän palkkaeron Kolumbian, Ecuadorin, Guatemalan ja Dominikaanisen tasavallan banaaniviljelmillä – ja siten koko toimitusketjussamme. Näin ollen varmistamme omalta osaltamme, että tuottajamaiden viljelmien työntekijät voivat ansaita elantonsa työstään ja turvata perheidensä tulevaisuuden.

Living Wage Banana -hanke on nyt laajentunut useisiin Lidl-maihin – kuten Saksaan, Belgiaan, Alankomaihin ja Itävaltaan.

Suunnitteilla on myös laajentaminen muihin maihin. Toivomme, että olemme tällä urauurtavalla aloitteella asettaneet yhdessä kumppaneidemme kanssa kunnianhimoisen standardin koko toimialalle – standardin, joka pysyy voimassa pitkällä aikavälillä. (ks. [verkkosivumme](#))

Muita ihmisoikeusvaikutusten arviointeja tullaan tekemään riskiperusteisesti, ja niitä on suunnitteilla myös kukkien ja kasvien alalle.

Liite 1:
**Hedelmien ja vihannesten
tuotannossa käytettyjen
keskeisten tehoaineiden
luettelo**

Hedelmien ja vihannesten tuotannossa käytettyjen keskeisten

Lidl – laatu ja kestävyys (2024)

Aineen nimi	CAS-numero	Määräaika
0–9		
1,3-diklooripropeni	542-75-6	Viimeistään 3.1.2025
2,4,5-T ja sen suolat ja esterit	93-76-5	On jo voimassa
3-kloori-1,2-propaanidioli; alfakloorihydriini	96-24-2	On jo voimassa
8-hydroksikinoliini	148-24-3	Viimeistään 3.1.2025
A		
Akrinatriini	101007-06-1	On jo voimassa
Akroleiini	107-02-8	On jo voimassa
Alakloori	15972-60-8	On jo voimassa
Alanykarbi	83130-01-2	On jo voimassa
Aldikarbi	116-06-3	On jo voimassa
Aldriini	309-00-2	On jo voimassa
Alfa-bentseeniheksakloridi	319-84-6	On jo voimassa
Allyylialkoholi	107-18-6	On jo voimassa
Alumiinifosfidi	20859-73-8	On jo voimassa
Amisulbromi	348635-87-0	Viimeistään 3.1.2025
Amitroli	61-82-5	Viimeistään 3.1.2025
Antrakinoni	84-65-1	Viimeistään 3.1.2025
Antraseeniöljy	90640-80-5	Viimeistään 3.1.2025
Arseeni ja sen yhdisteet	Ei CAS-numeroa	Viimeistään 3.1.2025
Asefaatti	30560-19-1	On jo voimassa
Asetokloori	34256-82-1	Viimeistään 3.1.2025
Asifluorfeeni	62476-59-9	Viimeistään 3.1.2025
Asulaami-natrium	2302-17-2	Viimeistään 3.1.2025
Atratsiini	1912-24-9	Viimeistään 3.1.2025

Aineen nimi	CAS-numero	Määräaika
Atsafenidiini	68049-83-2	Viimeistään 3.1.2025
Atsametifossi	35575-96-3	On jo voimassa
Atsinfossietyyli	2642-71-9	On jo voimassa
Atsinfossietyyli	86-50-0	On jo voimassa
Atsosyklotiini	41083-11-8	On jo voimassa
B		
BAC (bentsalkoniumkloridi)	8001-54-5	On jo voimassa
Beeta-bentseeniheksakloridi	319-85-7	On jo toteutettu
Beeta-syflutriini	1820573-27-0	On jo voimassa
Bendiokarbi	22781-23-3	On jo voimassa
Benfluraliini	1861-40-1	Viimeistään 3.1.2025
Benfurakarbi	82560-54-1	On jo voimassa
Benomyyli	17804-35-2	On jo voimassa
Bensulidi	741-58-2	On jo voimassa
Bensultappi	17606-31-4	On jo voimassa
Bentiavalikarbi-isopropyyli	177406-68-7	Viimeistään 3.1.2025
Bifenatsaatti	149877-41-8	Viimeistään 3.1.2025
Bifenyyli eli difenyyli	92-52-4	Viimeistään 3.1.2025
Binapakryyli	485-31-4	On jo toteutettu
Bioresmetriini	28434-01-7	On jo voimassa
Blastisidiini-S	2079-00-7	On jo voimassa
Booraksiyhdisteet ja -suolat	Ei CAS-numeroa	Viimeistään 3.1.2025
Boorihappo	10043-35-3	Viimeistään 3.1.2025
Brodifakumi	56073-10-0	On jo voimassa
Bromadioloni	28772-56-7	On jo voimassa

Liite 1:

Hedelmien ja vihannesten tuotannossa käytettyjen keskeisten tehoaineiden luettelo

Aineen nimi	CAS-numero	Määräaika
Brometaliini	63333-35-7	On jo voimassa
Bromofossietyyli	4824-78-6	On jo voimassa
Bromoksiniili, mukaan lukien sen esterit ja suolat	1689-84-5	On jo voimassa
Butakloori	23184-66-9	Viimeistään 3.1.2025
Butokarboksiimi	34681-10-2	On jo voimassa
Butoksikarboksiimi	34681-23-7	On jo voimassa
D		
DDAC (didekyylidimetyyliammoniumkloridi)	7173-51-5	On jo voimassa
DDT	50-29-3	On jo voimassa
Demetonimetyyli (metasystoksi)	8022-00-2	Viimeistään 3.1.2025
Demetoni-S-metyyli	919-86-8	On jo voimassa
Diafentiuroni	80060-09-9	On jo voimassa
Diatsinoni	333-41-5	On jo voimassa
Dieldriini	60-57-1	On jo voimassa
Difasinoni	82-66-6	On jo voimassa
Difenakumi	56073-07-5	On jo voimassa
Difetialoni	104653-34-1	On jo voimassa
Diflubentsuroni	35367-38-5	On jo voimassa
Diklobeniili	1194-65-6	Viimeistään 3.1.2025
Diklofoppi-metyyli	51338-27-3	Viimeistään 3.1.2025
Dikloropoppi	120-36-5	Viimeistään 3.1.2025
Diklorvossi	62-73-7	On jo voimassa
Dikofoli	115-32-2	On jo voimassa
Dikrotofossi	141-66-2	On jo voimassa
Dikvatti mukaan lukien sen suolat	2764-72-9	On jo voimassa
Dimetoaatti	60-51-5	On jo voimassa

Aineen nimi	CAS-numero	Määräaika
Dimoksistrobiini	149961-52-4	On jo voimassa
Dinokappi	39300-45-3	Viimeistään 3.1.2025
Dinosebi, mukaan lukien dinosebiasetaatti ja muut suolat	88-85-7	On jo voimassa
Dinotefuraani	165252-70-0	On jo voimassa
Dinoterbi	01.07.1420	On jo voimassa
Disulfotoni	298-04-4	On jo voimassa
Diuroni	330-54-1	Viimeistään 3.1.2025
DNOC-yhdisteet	534-52-1	On jo voimassa
E		
Edifenfossi	17109-49-8	On jo voimassa
Elohopeayhdisteet ja -suolat	Ei CAS-numeroa	On jo voimassa
Endosulfaani	115-29-7	On jo voimassa
Endriini	72-20-8	On jo voimassa
Epikloorihydriini	106-89-8	Viimeistään 3.1.2025
EPN	2104-64-5	On jo voimassa
Epoksikonatsoli	133855-98-8	Viimeistään 3.1.2025
Esfenvaleraatti	66230-04-4	On jo voimassa
Etiofenkarbi	29973-13-5	On jo voimassa
Etioni	563-12-2	Viimeistään 3.1.2025
Etoprofossi	13194-48-4	On jo voimassa
Etyleenidibromidi eli 1,2-dibromietaani	106-93-4	On jo voimassa
Etyleenidikloridi eli 1,2-dikloorietaani	107-06-2	On jo voimassa
Etyleenioksidi	75-21-8	On jo voimassa
Etyleenitiourea (ETU)	96-45-7	Viimeistään 3.1.2025

Liite 1:

Hedelmien ja vihannesten tuotannossa käytettyjen keskeisten tehoaineiden luettelo

Aineen nimi	CAS-numero	Määräaika
F		
Famphur	52-85-7	On jo voimassa
Fenamifossi	22224-92-6	On jo voimassa
Fenatsakiini	120928-09-8	On jo voimassa
Fenbukonatsoli	114369-43-6	Viimeistään 3.1.2025
Fenbutatiinioksidi	13356-08-6	On jo voimassa
Fenitrotoni	122-14-5	On jo voimassa
Fenkloratsoli-etyyli	103112-35-2	Viimeistään 3.1.2025
Fenoksikarbi	72490-01-8	Viimeistään 3.1.2025
Fenpropatriini	39515-41-8	On jo voimassa
Fentioni	55-38-9	On jo voimassa
Fentoaatti	07.03.2597	On jo voimassa
Fenvaleraatti	51630-58-1	On jo voimassa
Ferbaami	14484-64-1	Viimeistään 3.1.2025
Fiproniili	120068-37-3	On jo voimassa
Flokumafeeni	90035-08-8	On jo voimassa
Flometokiini	875775-74-9	Viimeistään 3.1.2025
Fluatsifoppi-butyyl	69806-50-4	Viimeistään 3.1.2025
Fluatsolaatti	174514-07-9	Viimeistään 3.1.2025
Flubendiamidi	272451-65-7	Viimeistään 3.1.2026
Flufenasetti	142459-58-3	On jo voimassa
Flufenoksuroni	101463-69-8	Viimeistään 3.1.2025
Flumetraliini	62924-70-3	Viimeistään 3.1.2025
Flumioksatsiini	103361-09-7	Viimeistään 3.1.2025
Fluoroasetamidi	640-19-7	On jo voimassa
Flusilatsoli	85509-19-9	Viimeistään 3.1.2025
Flusulfamidi	106917-52-6	Viimeistään 3.1.2025

Aineen nimi	CAS-numero	Määräaika
Flusytrinaatti	70124-77-5	On jo voimassa
Flutiaseti-metyyli	117337-19-6	Viimeistään 3.1.2025
Flutriafoli	76674-21-0	Viimeistään 3.1.2026
Foraatti	298-02-2	On jo voimassa
Formaldehydi	50-00-0	On jo voimassa
Formetanaatti	22259-30-9	On jo voimassa
Fosfamidoni	13171-21-6	On jo voimassa
Fosfiini	7803-51-2	On jo voimassa
Fosmetti	732-11-6	On jo voimassa
Furatiokarbi	65907-30-4	On jo voimassa
Furfuraali	98-01-1	Viimeistään 3.1.2025
Furilatsoli	121776-33-8	On jo voimassa
G		
Glufosinaatti	51276-47-2	Viimeistään 3.1.2025
Glufosinaatti-ammonium	77182-82-2	Viimeistään 3.1.2025
Guatsatiini	108173-90-6	Viimeistään 3.1.2025
H		
Haloksifoppi, mukaan lukien sen esterit ja suolat	69806-34-4	On jo voimassa
Halosulfuronimetyyli	00784-20-1	On jo voimassa
Heksaflumuroni	86479-06-3	On jo voimassa
Heksaklooribentseeni (HCB)	118-74-1	On jo voimassa
Heksaklooributadieeni	87-68-3	On jo voimassa
Heksakloorisykloheksaani; BHC-isomeeriseos	608-73-1	On jo voimassa
Heptakloori	76-44-8	On jo voimassa
Heptenofossi	23560-59-0	On jo voimassa
I		
Imatsamoksi	114311-32-9	Viimeistään 3.1.2025

Liite 1:

Hedelmien ja vihannesten tuotannossa käytettyjen keskeisten tehoaineiden luettelo

Aineen nimi	CAS-numero	Määräaika
Imiprottriini	72963-72-5	On jo voimassa
Indoksakarbi	173584-44-6	On jo voimassa
Ipkonatoli	125225-28-7	Viimeistään 3.1.2025
Iprodioni	36734-19-7	Viimeistään 3.1.2025
Iprovalikarbi	140923-17-7	Viimeistään 3.1.2026
Isoksaflutoli	141112-29-0	Viimeistään 3.1.2025
Isoksationi	18854-01-8	On jo voimassa
Isopyratsaami	881685-58-1	Viimeistään 3.1.2025
K		
Kadusafossi	95465-99-9	On jo voimassa
Kalsiumsyaniidi	592-01-8	On jo voimassa
Kaptafoli	01.06.2425	On jo voimassa
Karanjin	521-88-0	On jo voimassa
Karbaryyli	63-25-2	On jo voimassa
Karbetamidi	16118-49-3	Viimeistään 3.1.2025
Karbofuraani	1563-66-2	On jo voimassa
Karbosulfaani	55285-14-8	On jo voimassa
Kartappi	15263-53-3	On jo voimassa
Kinalfossi	13593-03-8	On jo voimassa
Kinoklamiini	2797-51-5	On jo voimassa
Kinoksifeeni	124495-18-7	Viimeistään 3.1.2025
Kinometionaatti eli oksitiokinoksi	02.01.2439	Viimeistään 3.1.2025
Klimbatsoli	38083-17-9	On jo voimassa
Klofentetsiini	74115-24-5	Viimeistään 3.1.2025
Klooriprofaami	101-21-3	On jo voimassa
Klooripyrifossi(-etyyli)	2921-88-2	On jo voimassa
Klooripyrifossi-metyyli	5598-13-0	On jo voimassa

Aineen nimi	CAS-numero	Määräaika
Klorbentsilaatti	510-15-6	On jo voimassa
Klordaani	57-74-9	On jo voimassa
Klordekoni	143-50-0	On jo voimassa
Klordimeformi	6164-98-3	On jo voimassa
Kloretoksifossi	54593-83-8	On jo voimassa
Klorfenvinfossi	470-90-6	On jo voimassa
Klorfluatsuroni	71422-67-8	Viimeistään 3.1.2025
Klormefossi	24934-91-6	On jo voimassa
Klorofasinoni	3691-35-8	On jo voimassa
Klorofeeni	120-32-1	Viimeistään 3.1.2025
Kloroformi	67-66-3	Viimeistään 3.1.2025
Kloropikriini	76-06-2	On jo voimassa
Klorotaloniili	1897-45-6	On jo voimassa
Klortoluroni	15545-48-9	Viimeistään 3.1.2025
Klotianidiini	210880-92-5	On jo voimassa
Kolekalsiferoli	67-97-0	Viimeistään 3.1.2025
Kreosootti (tervapikiöljy)	8001-58-9	Viimeistään 3.1.2025
Kresoksiimimetyyli	143390-89-0	Viimeistään 3.1.2026
Kumafossi	56-72-4	On jo voimassa
Kumatetralyyli	5836-29-3	On jo voimassa
Kvitsalofoppi-P-tefuryyli	119738-06-6	Viimeistään 3.1.2025
L		
Laktofeeni	77501-63-4	Viimeistään 3.1.2025
Lindaani (gamma-bentseeniheksakloridi)	58-89-9	On jo voimassa
Linuroni	330-55-2	On jo voimassa
Lufenuroni	103055-07-8	Viimeistään 3.1.2025
M		

Liite 1:

Hedelmien ja vihannesten tuotannossa käytettyjen keskeisten tehoaineiden luettelo

Aineen nimi	CAS-numero	Määräaika
Magnesiumfosfidi	12057-74-8	On jo voimassa
Manebi	12427-38-2	Viimeistään 3.1.2025
Matriini	519-02-8	On jo voimassa
Mekarbami	2595-54-2	On jo voimassa
Mekopropi (MCP)	7085-19-0	Viimeistään 3.1.2025
Mepanipyriimi	110235-47-7	Viimeistään 3.1.2025
Metabentstiatsoni	18691-97-9	On jo voimassa
Metaflumitsoni	139968-49-3	Viimeistään 3.1.2025
Metamidofossi	10265-92-6	On jo voimassa
Metidationi	950-37-8	On jo voimassa
Metiokarbi	2032-65-7	On jo voimassa
Metirami	9006-42-2	Viimeistään 3.1.2025
Metkonatsoli	125116-23-6	Viimeistään 3.1.2025
Metoksikloori	72-43-5	Viimeistään 3.1.2025
Metomyyli	16752-77-5	On jo voimassa
Metributsiini	21087-64-9	Viimeistään 3.1.2026
Metsulfuronimetyyli	74223-64-6	Viimeistään 3.1.2025
Metyylibromidi	74-83-9	On jo voimassa
Mevinfossi	7786-34-7	On jo voimassa
Mireksi	2385-85-5	On jo voimassa
Molinaatti	2212-67-1	Viimeistään 3.1.2025
MON 4660; AD 67	71526-07-3	Viimeistään 3.1.2025
Monokrotofossi	6923-22-4	On jo voimassa
N		
Naledi	300-76-5	On jo voimassa
Natriumfluoriasetaatti (1080)	62-74-8	On jo voimassa
Natriumsyanidi	143-33-9	On jo voimassa

Aineen nimi	CAS-numero	Määräaika
Nereistoksiini	1631-58-9	On jo voimassa
Nikottiini	54-11-5	On jo voimassa
Nitenpyraami	150824-47-8	On jo voimassa
Nitrobenzoseeni	98-95-3	Viimeistään 3.1.2025
Noviflumuron	121451-02-3	Viimeistään 3.1.2025
O		
Oksadiatsoni	19666-30-9	Viimeistään 3.1.2025
Oksadiksyli	77732-09-3	Viimeistään 3.1.2025
Oksamyli	23135-22-0	On jo voimassa
Oksidemetonimetyyli	301-12-2	On jo voimassa
Ometoaatti	1113-02-6	On jo voimassa
Orytsaliini	19044-88-3	Viimeistään 3.1.2025
P		
Parakvatti mukaan lukien sen suolat	4685-14-7	On jo voimassa
Parationi(-etyyli)	56-38-2	On jo voimassa
Parationimetyyli	298-00-0	On jo voimassa
Pentakloorifenoli (PCP)	87-86-5	On jo voimassa
Permetriini	52645-53-1	On jo voimassa
Pirimifossi-metyyli	29232-93-7	On jo voimassa
Potasaani	299-45-6	On jo voimassa
Pralletriini	23031-36-9	On jo voimassa
Profenofossi	41198-08-7	On jo voimassa
Prokloratsi	67747-09-5	Viimeistään 3.1.2025
Propakloori	1918-16-7	Viimeistään 3.1.2025
Propargiitti	2312-35-8	On jo voimassa
Propetamfossi	31218-83-4	On jo voimassa
Propikonatsoli	60207-90-1	Viimeistään 3.1.2025

Liite 1:

Hedelmien ja vihannesten tuotannossa käytettyjen keskeisten tehoaineiden luettelo

Aineen nimi	CAS-numero	Määräaika
Propinebi	12071-83-9	Viimeistään 3.1.2025
Propoksuuri	114-26-1	On jo voimassa
Propyleenioksidi	75-56-9	Viimeistään 3.1.2025
Prosulfuroni	94125-34-5	Viimeistään 3.1.2025
Prosymidoni	32809-16-8	Viimeistään 3.1.2025
Protiofossi	34643-46-4	Viimeistään 3.1.2026
Pymetrotsiini	123312-89-0	Viimeistään 3.1.2025
Pyraflufeeni-etyyli	129630-19-9	Viimeistään 3.1.2026
Pyraklofossi	89784-60-1	On jo voimassa
Pyratsakloori	6814-58-0	Viimeistään 3.1.2025
Pyratsofossi	13457-18-6	On jo voimassa
Pyratsoksoni	108-34-9	On jo voimassa
Pyridafentioni	119-12-0	On jo voimassa
Pyridalyyli	179101-81-6	Viimeistään 3.1.2026
Pyrimidifeeni	105779-78-0	Viimeistään 3.1.2025
R		
Resmetriini	10453-86-8	On jo voimassa
Rotenoni	83-79-4	On jo voimassa
S		
Setrioniumkloridi	112-02-7	On jo voimassa
Silafluofeeni	105024-66-6	On jo voimassa
Simatsiini	122-34-9	Viimeistään 3.1.2025
Sinkkifosfidi	1314-84-7	On jo voimassa
Spinetorami	187166-15-0, 187166-40-1	Viimeistään 3.1.2026
Spirodiklofeeni	148477-71-8	Viimeistään 3.1.2026
Spiromesifeeni	283594-90-1	Viimeistään 3.1.2025

Aineen nimi	CAS-numero	Määräaika
Strykniini	57-24-9	On jo voimassa
Sulfluramidi	4151-50-2	On jo voimassa
Sulfotep	3689-24-5	On jo voimassa
Syaanivety	74-90-8	On jo voimassa
Syanatsiini	21725-46-2	Viimeistään 3.1.2025
Syflutriini	68359-37-5	On jo voimassa
Syhalotriini	68085-85-8	Viimeistään 3.1.2025
Syhalotriini, gamma	76703-62-3	Viimeistään 3.1.2025
Syheksatiini	13121-70-5	Viimeistään 3.1.2025
Sypermetriini, alfa	67375-30-8	Viimeistään 3.1.2025
Sypermetriini, beeta	65731-84-2	Viimeistään 3.1.2025
Syprokonatsoli	94361-06-5	Viimeistään 3.1.2025
T		
Tallium(I)-sulfaatti	7446-18-6	On jo voimassa
TCMTB	21564-17-0	On jo voimassa
Tebupirimifossi	96182-53-5	On jo voimassa
Teflutriini	79538-32-2	On jo voimassa
Temefossi	3383-96-8	On jo voimassa
Tepraloksidiimi	149979-41-9	Viimeistään 3.1.2025
Terbufossi	13071-79-9	On jo voimassa
Terratsoli; etridiatsoli	2593-15-9	Viimeistään 3.1.2025
Tetrakloorivinifossi	22248-79-9	On jo voimassa
Tetrametriini	7696-12-0	On jo voimassa
Tiaklopridi	111988-49-9	Viimeistään 3.1.2026
Tiodikarbi	59669-26-0	On jo voimassa
Tiofanaatti-metyyli	23564-05-8	Viimeistään 3.1.2025
Tiofanoksi	39196-18-4	On jo voimassa

Liite 1:

Hedelmien ja vihannesten tuotannossa käytettyjen keskeisten tehoaineiden luettelo

Aineen nimi	CAS-numero	Määräaika
Tioksatsafeeni	330459-31-9	Viimeistään 3.1.2025
Tiometoni	640-15-3	On jo voimassa
Tiosultappi, mukaan lukien sen esterit ja suolat	98968-92-4	On jo voimassa
Tiosyklaami	31895-21-3	On jo voimassa
Tiourea	62-56-6	Viimeistään 3.1.2025
Tiraami	137-26-8	On jo voimassa
Toksafeeni (kamfekloori)	8001-35-2	On jo voimassa
Tolfenpyradi	129558-76-5	Viimeistään 3.1.2025
Tolyylifluanidi	731-27-1	On jo voimassa
Tralometriini	66841-25-6	On jo voimassa
Triadimenoli	55219-65-3	Viimeistään 3.1.2025
Triallaatti	2303-17-5	Viimeistään 3.1.2025
Triatsofossi	24017-47-8	On jo voimassa
Tribufossi	78-48-8	Viimeistään 3.1.2025
Tributyylitinayhdisteet	Ei CAS-numeroa	On jo voimassa
Tridemorfi	81412-43-3	Viimeistään 3.1.2025
Trifenyyliitina (fentiini) ja sen suolat	Ei CAS-numeroa	On jo voimassa

Aineen nimi	CAS-numero	Määräaika
Triflumisoli	99387-89-0	Viimeistään 3.1.2025
Triflumuroni	64628-44-0	Viimeistään 3.1.2025
Trifluraliini	08.09.1582	Viimeistään 3.1.2025
Triflusaluroni-metyyli	126535-15-7	Viimeistään 3.1.2025
Trikloorietikkahappo	76-03-9	Viimeistään 3.1.2025
Triklorfoni	52-68-6	On jo voimassa
Tsiraami	137-30-4	On jo voimassa
V		
Validamysiini	37248-47-8	On jo voimassa
Vamidotioni	2275-23-2	On jo voimassa
Varfariini	81-81-2	On jo voimassa
Vinklotsoliini	50471-44-8	Viimeistään 3.1.2025
X		
XMC	2655-14-3	On jo voimassa
Z		
Zeta-sypermetriini	1315501-18-8	On jo voimassa

Liite 2:
**Kukkien ja kasvien
tuotannossa
käytettyjen keskeisten
tehoaineiden luettelo**

Kukkien ja kasvien tuotannossa käytettyjen keskeisten tehoaineiden luettelo

Lidl – laatu ja kestävyys (2024)

Aineen nimi	CAS-numero	Määräaika
0–9		
2,4,5-T ja sen suolat ja esterit	93-76-5	On jo voimassa
2,6-dinitro-4-oktyylifenyylikrotonaatti	875690-85-0	On jo voimassa
A		
Akrinatriini	101007-06-1	Viimeistään 3.1.2025
Akroleiini	107-02-8	On jo voimassa
Alakloori	15972-60-8	On jo voimassa
Aldikarbi	116-06-3	On jo voimassa
Aldriini	309-00-2	On jo voimassa
Alfakloorihydriini (3-kloori-1,2-propandioli)	96-24-2	On jo voimassa
Allyylialkoholi	107-18-6	On jo voimassa
Alumiinifosfidi	20859-73-8	Viimeistään 3.1.2025
Amitratsi	33089-61-1	On jo voimassa
Amoksisilliini	26787-78-0	On jo voimassa
Arokloori	KONTAMINANTTI	On jo voimassa
Arseeni ja sen yhdisteet	-/-	On jo voimassa
Asbesti kaikissa muodoissaan	1332-21-4	On jo voimassa
Asefaatti	30560-19-1	On jo voimassa
Atratsiini	1912-24-9	On jo voimassa
Atsinfossietyyli	2642-71-9	On jo voimassa
Atsinfossimetyyli	86-50-0	On jo voimassa
Atsosyklotiini	41083-11-8	On jo voimassa
B		
Benomyyli	17804-35-2	On jo voimassa

Aineen nimi	CAS-numero	Määräaika
Bensultappi	17606-31-4	On jo voimassa
Binapakryyli	485-31-4	On jo voimassa
Bis(fenyylimerkuri)dodekenyylisukkinaatti (di(fenyylimerkuri)dodekenyylisukkinaatti)	27236-65-3	On jo voimassa
Bisbutenyleenitetrahydrofurfuraali; dibutyylietrahydrofurfuraali, karkote-11	126-15-8	On jo voimassa
Blastisidiini-S	2079-00-7	On jo voimassa
Brodifakumi	56073-10-0	On jo voimassa
Bromadioloni	28772-56-7	On jo voimassa
Brometaliini	63333-35-7	On jo voimassa
Bromoksiniili, mukaan lukien sen esterit ja suolat	1689-84-5	On jo voimassa
Bupirimaatti	41483-43-6	Viimeistään 3.1.2025
Butokarboksiimi	34681-10-2	On jo voimassa
Butoksikarboksiimi	34681-23-7	On jo voimassa
Butylaatti	2008-41-5	On jo voimassa
D		
DDT	50-29-3	On jo voimassa
Deltametriini	52918-63-5	On jo voimassa
Demetoni-S-metyyli	919-86-8	On jo voimassa
Diafentiuroni	80060-09-9	Viimeistään 3.1.2025
Diatsinoni	333-41-5	On jo voimassa
Dibromiklooripropaani (DBCP, 1,2-dibromi-3-klooripropaani)	96-12-8	On jo voimassa
Dieldriini	60-57-1	On jo voimassa

Aineen nimi	CAS-numero	Määräaika
Difasinoni	82-66-6	On jo voimassa
Difenakumi	56073-07-5	On jo voimassa
Difetialoni	104653-34-1	On jo voimassa
Diklorvossi	62-73-7	On jo voimassa
Dikofoli	115-32-2	On jo voimassa
Dikrotofossi	141-66-2	On jo voimassa
Dimoksistrobiini	149961-52-4	Viimeistään 3.1.2025
Dinokappi	39300-45-3	On jo voimassa
Dinokappi 6 (2,4-dinitro-6-oktyylifenyylikrotonaatti)	875695-92-4	On jo voimassa
Dinosebi, mukaan lukien dinosebiasetaatti ja muut suolat	88-85-7	On jo voimassa
Dinotefuraani	165252-70-0	On jo voimassa
Dinoterbi	01.07.1420	On jo voimassa
Disulfotoni	298-04-4	On jo voimassa
DNOC-yhdisteet	534-52-1	On jo voimassa
E		
Edifenfossi	17109-49-8	On jo voimassa
Elohopeaoksidi	21908-53-2	On jo voimassa
Elohopeayhdisteet ja -suolat	-/-	On jo voimassa
Endosulfaani	115-29-7	On jo voimassa
Endriini	72-20-8	On jo voimassa
EPN	2104-64-5	On jo voimassa
Etiofenkarbi	29973-13-5	On jo voimassa
Etioni	563-12-2	On jo voimassa
Etirimoli	23947-60-6	Viimeistään 3.1.2025

Aineen nimi	CAS-numero	Määräaika
Etoheksadioli (etyyli-heksyleeniglykoli)	94-96-2	On jo voimassa
Etoprofossi	13194-48-4	On jo voimassa
Etyleenidibromidi eli 1,2-dibromietaani	106-93-4	On jo voimassa
Etyleenidikloridi eli 1,2-dikloorietaani	107-06-2	On jo voimassa
Etyleenioksidi	75-21-8	On jo voimassa
F		
Famphur	52-85-7	On jo voimassa
Fenamifossi	22224-92-6	On jo voimassa
Fenbutatinaoksidi	13356-08-6	On jo voimassa
Fenoproppi (2,4,5-TP, Silvex)	93-72-1	On jo voimassa
Fenpropatriini	39515-41-8	On jo voimassa
Fentiiniasetaatti; trifenyylitina-asetaatti	900-95-8	On jo voimassa
Fentiinihydroksidi; trifenyylitinahydroksidi	76-87-9	On jo voimassa
Fentioni	55-38-9	On jo voimassa
Fenyylielohopea-asetaatti	62-38-4	On jo voimassa
Ferbaami	14484-64-1	On jo voimassa
Fiproniili	120068-37-3	On jo voimassa
Flokumafeeni	90035-08-8	On jo voimassa
Fluatsinami	79622-59-6	On jo voimassa
Flufenoksuroni	101463-69-8	On jo voimassa
Fluoroasetamidi	640-19-7	On jo voimassa
Flusilatsoli	85509-19-9	On jo voimassa
Flusytrinaatti	70124-77-5	On jo voimassa
Flutriafooli	76674-21-0	On jo voimassa
Fonofossi	944-22-9	On jo voimassa
Foraatti	298-02-2	On jo voimassa

Aineen nimi	CAS-numero	Määräaika
Formaldehydi	50-00-0	On jo voimassa
Formotioni	2540-82-1	On jo voimassa
Fosaloni	2310-17-0	On jo voimassa
Fosfaani	7803-51-2	Viimeistään 3.1.2025
Fosfamidoni	13171-21-6	On jo voimassa
Fosmetti	732-11-6	Viimeistään 3.1.2025
Furatiokarbi	65907-30-4	On jo voimassa
H		
Halosulfuronimetyyli	100784-20-1	Viimeistään 3.1.2025
Heksaklooribentseeni (HCB)	118-74-1	On jo voimassa
Heksakloorisykloheksaani; BHC-isomeeriseos	608-73-1	On jo voimassa
Heptakloori	76-44-8	On jo voimassa
Heptenofossi	23560-59-0	On jo voimassa
Hiilitetrakloridi	56-23-5	On jo voimassa
I		
Imidaklopridi	138261-41-3	On jo voimassa
Indoksakarbi	173584-44-6	Viimeistään 3.1.2025
Iprodioni	36734-19-7	Viimeistään 3.1.2025
Isatsofossi	42509-80-8	On jo voimassa
Isofenfossi	25311-71-1	On jo voimassa
Isofenfossi-metyyli	99675-03-3	On jo voimassa
Isoprokarbi	2631-40-5	On jo voimassa
K		
Kadmium ja sen yhdisteet	-/-	On jo voimassa
Kadusafossi	95465-99-9	On jo voimassa
Kalsiumarsenaatti	7778-44-1	On jo voimassa

Aineen nimi	CAS-numero	Määräaika
Kalsiumsyaniidi	592-01-8	On jo voimassa
Kamfekloori eli toksafeeni	8001-35-2	On jo voimassa
Kaptafoli	01.06.2425	On jo voimassa
Karbaryyli	63-25-2	On jo voimassa
Karbendatsiimi	10605-21-7	Viimeistään 3.1.2025
Karbofuraani	1563-66-2	On jo voimassa
Karbosulfaani	55285-14-8	On jo voimassa
Kartappi	15263-53-3	On jo voimassa
Kinometionaatti	2439-01-2	On jo voimassa
Kloorimetoksipropyylimerkuri-asettaatti	1319-86-4	On jo voimassa
Klooripyrifossi(-etyyli)	2921-88-2	On jo voimassa
Klooripyrifossi-metyyli	5598-13-0	On jo voimassa
Kloraniili	118-75-2	On jo voimassa
Klordaani	57-74-9	On jo voimassa
Klordekoni	143-50-0	On jo voimassa
Klordimeformi	6164-98-3	On jo voimassa
Kloretoksifossi	54593-83-8	On jo voimassa
Klorfenvinfossi	470-90-6	On jo voimassa
Klormefossi	24934-91-6	On jo voimassa
Klorobentsilaatti	510-15-6	On jo voimassa
Klorofasinoni	3691-35-8	On jo voimassa
Klorotaloniili	1897-45-6	Viimeistään 3.1.2025
Klotianidiini	210880-92-5	On jo voimassa
Klotsolinaatti	84332-86-5	On jo voimassa
Kumafossi	56-72-4	On jo voimassa
Kumatetralyyli	5836-29-3	On jo voimassa

Aineen nimi	CAS-numero	Määräaika
L		
Leptofossi	21609-90-5	On jo voimassa
Lindaani (gamma-HCH)	58-89-9	On jo voimassa
Lufenuroni	103055-07-8	Viimeistään 3.1.2025
Lyijyarsenaatti	7784-40-9	On jo voimassa
M		
Magnesiumfosfidi	12057-74-8	Viimeistään 3.1.2025
Manebi	12427-38-2	Viimeistään 3.1.2025
Mankotsebi	07.01.8018	Viimeistään 3.1.2025
Mekarbami	2595-54-2	On jo voimassa
Meptyylidinokappi	131-72-6	On jo voimassa
Merkurikloridi	7487-94-7	On jo voimassa
Metamidofossi	10265-92-6	On jo voimassa
Metidationi	950-37-8	On jo voimassa
Metiokarbi	2032-65-7	On jo voimassa
Metomyyli	16752-77-5	On jo voimassa
Mevinfossi	7786-34-7	On jo voimassa
Mireksi	2385-85-5	On jo voimassa
Monokrotofossi	6923-22-4	On jo voimassa
Monolinuroni	1746-81-2	On jo voimassa
Monuroni	150-68-5	On jo voimassa
N		
Naftaleenin kloorijohdannaiset	KONTAMINANTTI	On jo voimassa
Natriumarseniitti; natriummata-arseniitti	7784-64-5	On jo voimassa
Natriumfluoriasetaatti (1080)	62-74-8	On jo voimassa
Natriumsyanidi	143-33-9	On jo voimassa

Aineen nimi	CAS-numero	Määräaika
Nikotiini	54-11-5	On jo voimassa
Nitenpyraami	150824-47-8	On jo voimassa
Nitrofeeni	1836-75-5	On jo voimassa
O		
Oksamyylä	23135-22-0	On jo voimassa
Oksidemetonimetyyli	301-12-2	On jo voimassa
Ometoaatti	06.02.1113	On jo voimassa
P		
Parakvatti mukaan lukien sen suolat	4685-14-7	On jo voimassa
Parationi(-etyyli)	56-38-2	On jo voimassa
Parationimetyyli	298-00-0	On jo voimassa
Pariisinvihreä; kupariasetoarseniitti	12002-03-8	On jo voimassa
Pentaklooribentseeni	608-93-5	On jo voimassa
Pentakloorifenoli (PCP)	87-86-5	On jo voimassa
Pindoni	83-26-1	On jo voimassa
Piperaliini	3478-94-2	On jo voimassa
Pirimifossi-metyyli	29232-93-7	On jo voimassa
Pirimikarbi	23103-98-2	Viimeistään 3.1.2025
Polybromatut bifenyylit (PBB)	67774-32-7	On jo voimassa
Polykloorattu bifenyylä (PCB)	KONTAMINANTTI	On jo voimassa
Polyklooratut terfenyylit (PCT)	61788-33-8	On jo voimassa
Profaami	122-42-9	On jo voimassa
Propafossi	7292-16-2	On jo voimassa
Propargiitti	2312-35-8	On jo voimassa
Propetamfossi	31218-83-4	On jo voimassa
Prosymidoni	32809-16-8	On jo voimassa

Liite 2:

Kukkien ja kasvien tuotannossa käytettyjen keskeisten tehoaineiden luettelo

Aineen nimi	CAS-numero	Määräaika
Pymetrotsiini	123312-89-0	Viimeistään 3.1.2025
Pyratsofossi	13457-18-6	On jo voimassa
Pyrinuroni (pyriminiili)	53558-25-1	On jo voimassa
S		
Safroli	94-59-7	On jo voimassa
Schradan (oktametyyli, systofossi, oktamidofossi)	152-16-9	On jo voimassa
Setrioniumkloridi	112-02-7	Viimeistään 3.1.2025
Simatsiini	122-34-9	On jo voimassa
Sinkkifosfidi	1314-84-7	On jo voimassa
Strobaani	8001-50-1	On jo voimassa
Strykniini	57-24-9	On jo voimassa
Sulfluramidi	4151-50-2	On jo voimassa
Sulfoksaflori	946578-00-3	On jo voimassa
Sulfotep	3689-24-5	On jo voimassa
Syflutriini	68359-37-5	On jo voimassa
Syhalotriini	68085-85-8	On jo voimassa
T		
Tallium(I)-sulfaatti	7446-18-6	On jo voimassa
Tebupirimfossi	96182-53-5	On jo voimassa
Teflutriini	79538-32-2	On jo voimassa
Terbufossi	13071-79-9	On jo voimassa
Tetraetyylilyijy	78-00-2	On jo voimassa
Tetrametyylilyijy	75-74-1	On jo voimassa
Tiaklopridi	111988-49-9	Viimeistään 3.1.2025
Tiametoksaami	153719-23-4	On jo voimassa

Aineen nimi	CAS-numero	Määräaika
Tiodikarbi	59669-26-0	On jo voimassa
Tiofanaatti-metyyli	23564-05-8	Viimeistään 3.1.2025
Tiofanoksi	39196-18-4	On jo voimassa
Tiometoni	640-15-3	On jo voimassa
Tiosyklaami	31895-21-3	On jo voimassa
Tiraami	137-26-8	On jo voimassa
Tolyylifluanidi	731-27-1	On jo voimassa
Triadimefoni	43121-43-3	On jo voimassa
Triatsofossi	24017-47-8	On jo voimassa
Tributyylitinayhdisteet	-/-	On jo voimassa
Trifenyylitina (fentiini) ja sen suolat	-/-	Viimeistään 3.1.2025
Triforiini	26644-46-2	On jo voimassa
Triklorofoni	52-68-6	On jo voimassa
Tris(2,3-dibromiprobyyli)fosfaatti (TDBPP)	126-72-7	On jo voimassa
V		
Vamidotioni	2275-23-2	On jo voimassa
Varfariini	81-81-2	On jo voimassa
Vinylikloridi	75-01-4	On jo voimassa
Z		
Zeta-sypermetriini	1315501-18-8	On jo voimassa

Sanasto

Sanasto

Akuutin toksisuuden viitearvo (ARfD)

Akuutin toksisuuden viitearvot (engl. Acute Reference Dose, ArfD) ovat Maailman terveysjärjestön (WHO) määrittämiä määriä aineille suhteutettuna kehon painokiloa kohden. Akuutin toksisuuden viitearvo vastaa määrää, joka voidaan saada ravinnosta aterian tai päivän aikana ilman havaittavaa riskiä kuluttajalle. Todellinen altistus tehoaineelle lasketaan todetun tehoainejäämän määrän ja arvioidun enimmäiskulutusmäärän perusteella suhteutettuna pienen lapsen painoon ja kulutukseen. Tehoainejäämän altistuksen suhdetta akuutin toksisuuden viitearvoon pidetään akuutin toksisuuden viitearvon kuormituksena, ja se esitetään prosenttiarvona. Arvot 100 prosenttiin saakka voidaan luokitella vaarattomiksi.¹⁷

Alliance for Water Stewardship (AWS)

AWS International Water Stewardship -standardi (AWS-standardi) on maailmanlaajuisesti sovellettava kehys veden suurkan käyttäjille. Sen tarkoitus on auttaa heitä ymmärtämään vedenkäyttöään ja siihen liittyviä vaikutuksia sekä työskentelemään yhteistyössä ja läpinäkyvästi vesivarojen kestävä hoidon hyväksi kyseisellä vaikutusalueella. Standardin tarkoituksena on edistää sosiaalisia, ympäristöllisiä ja taloudellisia hyötyjä vaikutusalueen mittakaavassa.¹⁸

Appellando

Appellando muodostaa useille sidosryhmille tarkoitetun kehyksen, jonka tarkoituksena on valitusmekanismin maailmanlaajuinen yhdenmukaistaminen. Se kehittää yhdessä kumppaneidensa kanssa ratkaisuja, joiden avulla toimitusketjuissa ihmisoikeuksia ja ympäristöä voidaan suojella paremmin. Tavoitteena on tarjota ihmisille tietoa ihmisoikeuksien loukkauksista tai ympäristönsuojelua koskevista rikkomuksista sekä antaa tukea ja tehokkaita oikeussuojakeinoja luotettavien kanavien kautta. Appellando-valitusmekanismi yhdistää yrityskohtaisia valitusmekanismeja ja laajentaa niiden käyttöä toimitusketjujen, raaka-ainesektorien ja eri alueiden välille.¹⁹

BRC-standardi

British Retail Consortium (BRC) on vuonna 1992 perustettu brittiläisiä vähittäiskauppiaita edustava järjestö. BRC kehittää maailmanlaajuisesti tunnustettuja tuoteturvallisuus- ja laatustandardeja elintarvike- ja kulutustuotteiden toimitusketjussa toimiville yrityksille. BRC-standardin mukaiseen sertifiointiin sisältyy riskiperusteisia vaatimuksia sen arvioimiseksi, voivatko omien merkkituotteiden ja merkkitarvikkeiden toimittajat toimittaa turvallisia ja laadukkaita tuotteita asiakkaiden vaatimusten mukaisesti. Näin voidaan varmistaa, että kuluttajat voivat luottaa tuotteiden turvallisuuteen ja laatuun.²⁰

Certified Sustainably Grown -standardi

SCS Global Services²¹ -organisaation Certified Sustainably Grown -standardin mukainen sertifiointi sisältää liiketoiminnan rehellisyyttä, kestäviä maatalouskäytäntöjä ja eettistä vastuuta koskevia kriteerejä.

EHI Retail Institute

EHI on Kölnissä toimiva kaupan alan tieteellinen tutkimuslaitos, jossa on noin 850 jäsentä. Sen hallituksessa on 20 merkittävää vähittäiskaupasektorin henkilöä. EHI tutkii vähittäiskauppaan liittyviä aiheita. EHI:n asiantuntijat ovat suoraan yhteydessä yrityksiin ja esittävät tutkimustensa ja hankkeidensa tuloksia lukuisissa tilaisuuksissa.²²

¹⁷ Baijerin terveys- ja elintarviketurvallisuusviranomainen (LGL):

Lebensmittel: Akute Referenzdosis

[Elintarvikkeet: akuutin toksisuuden viitearvot], 2024

¹⁸ Alliance for Water Stewardship: The AWS Standard 2.0, 2023

¹⁹ Appellando: Home, 2024

²⁰ British Retail Consortium (BRC), 2024

²¹ SCS Sustainably Grown Certification, 2024

²² EHI: Über uns [Tietoa meistä], 2025

EU:n luomutunnus	Euroopan unionin luomutunnus antaa yhtenäisen visuaalisen ilmeen EU:ssa tuotetuille luomutuotteille. Luomutunnusta saa käyttää ainoastaan sellaisissa tuotteissa, jotka ovat saaneet luonnonmukaisuussertifiointin valtuutetulta tarkastuslaitokselta. Sertifiointin saadakseen tuotteiden on täytettävä tiukat tuotantoa, jalostusta, kuljetusta ja varastointia koskevat ehdot. Tunnuksen voivat saada ainoastaan tuotteet, joiden ainesosista vähintään 95 prosenttia on luonnonmukaisesti tuotettuja, ja jäljelle jäävään viiteen prosenttiin sovelletaan tiukkoja ehtoja. Tuotteessa ei voida käyttää yhtä aikaa saman ainesosan luomutuotettua ja muulla tavoin tuotettua muotoa. EU:n luomutunnuksen rinnalla on ilmoitettava tarkastuslaitoksen tunnusnumero ja tuotteen maatalousperäisten raaka-aineiden viljelypaikka. ²³
FLOCERT	FLOCERT on yksi maailman johtavista sosiaalisten auditointien ja sertifiointien tarjoajista sekä reilun kaupan sertifiointia. ²⁴
GLOBALG.A.P:n neuvoa antava toimikunta	GLOBALG.A.P:n neuvoa antava toimikunta antaa jäseniltään saamien sektorikohtaisten tietojen pohjalta strategisia ohjeita sihteeristölle. Siinä on yhtä suuri määrä edustajia tuottajien/toimittajien ja vähittäiskauppiain/ruokapalveluntarjoajien luokista. GLOBALG.A.P.-yhteisön jäsenet valitsevat ehdokkaat nelivuotiskaudeksi. ²⁵
GLOBALG.A.P:n Environmental Sustainability -työryhmä	Kansainvälinen Environmental Sustainability Solution -työryhmä on asettanut itselleen tehtäväksi kehittää ympäristön kannalta kestäviä ratkaisuja, kuten standardeja tai standardien lisäosia, ja saattaa ne markkinoille vuoteen 2025 mennessä.

²³ Euroopan komissio: Luomulogo, 2024

²⁴ FLOCERT: Assuring Fairness, 2025

²⁵ GLOBALG.A.P.: Advisory Board, 2024

²⁶ GLOBALG.A.P.: Fruit and Vegetables Technical Committee, 2024

GLOBALG.A.P:n hedelmistä ja vihanneksista vastaava tekninen toimikunta	Hedelmistä ja vihanneksista vastaavan teknisen toimikunnan tavoitteena on edistää hyviä viljelykäytäntöjä kasvintuotannossa. Jäsenet arvioivat kohderyhmien ehdotuksia, perehtyvät standardien tulkintoihin ja parannuksiin, arvioivat kansallisia tulkintaohjeita ja käsittelevät tuoretuotteiden alalla esiin tulevia keskeisiä kysymyksiä. ²⁶
GLOBALG.A.P.-standardi	GLOBALG.A.P. sai alkunsa vuonna 1997 vähittäiskauppiain EUREPGAP-aloitteen pohjalta. GLOBALG.A.P. pitää sisällään hyvien maanviljelyskäytäntöjen ("Good Agricultural Practice") standardit ja ohjelman kolmessa tuotelinjassa: kasvit, maatalouden hyötyeläimet ja vesiviljely. Päästandardi IFA (International Farm Assurance) sisältää muutamia kestävyyskriteerejä, mutta ennen kaikkea elintarviketurvallisuutta koskevia vaatimuksia. Näitä standardeja täydentävät GLOBALG.A.P.-lisäosat, kuten GRASP (Risk Assessment on Social Practice, ihmisoikeusrikkomusten riskiarviointi) tai SPRING (Sustainable Program for Irrigation and Groundwater Use, kestävä vesien käyttö). Yhtenäinen sertifikaatti "GGN" (GLOBALG.A.P.-numero) osoittaa kaikkien tuotteiden GLOBALG.A.P.-sertifiointin. ²⁷
Ihmisoikeusvaikutusten arviointi (Human Rights Impact Assessment, HRIA)	Ihmisoikeusvaikutusten arviointi on prosessi, jota käytetään liiketoimen, hallituksen periaatteiden tai kauppasopimuksen mahdollisten ihmisoikeusvaikutusten järjestelmälliseen tunnistamiseen, ennustamiseen ja niihin vastaamiseen. ²⁸
IDH	IDH on vuonna 2008 perustettu maailmanlaajuinen organisaatio, joka kokoa yhteen julkisia ja yksityisiä sidosryhmiä tavoitteenaan tehdä maatalousmarkkinoista kestävämpiä ja osallistavampia. Se tekee yhteistyötä kumppaneiden kanssa löytääkseen ratkaisuja maailmanlaajusten ja paikallisten arvoketjujen kriittisiin haasteisiin, kuten ilmastomuutokseen, epäoikeudenmukaisiin työoloihin ja palkkoihin, eriarvoisuuteen ja sukupuolten välisiin eroihin. ²⁹

²⁷ GLOBALG.A.P.: The history of GLOBALG.A.P., 2024

²⁸ Danish Institute for Human Rights: Introduction to human rights impact assessment, 2023

²⁹ IDH: About IDH, 2025

IFS-standardi

IFS Management GmbH (IFS) on ranskalaisen vähittäiskauppayhdistys FCD:n ja saksalaisen vähittäiskauppayhdistys HDE:n yhteishanke. Se kehittää maailmanlaajuisesti tunnustettuja tuoteturvallisuus- ja laatustandardeja elintarvike- ja kulutustuotteiden toimitusketjussa toimiville yrityksille. IFS-standardin mukaiseen sertifiointiin sisältyy riskiperusteisia vaatimuksia sen arvioimiseksi, voivatko omien merkkituotteiden ja merkkitarvikkeiden toimittajat toimittaa turvallisia ja laadukkaita tuotteita asiakkaiden vaatimusten mukaisesti. Näin voidaan varmistaa, että kuluttajat voivat luottaa siihen, että vähittäiskaupoissa myytävät tuotteet ovat turvallisia ja laadukkaita.³⁰

Kansainvälinen työjärjestö (International Labour Organization, ILO)

Kansainvälinen työjärjestö ILO edistää sosiaalista oikeudenmukaisuutta, kansainvälisesti tunnustettuja ihmisoikeuksia ja työntekijöiden oikeuksia. Näin se jatkaa edelleen perustamisensa lähtökohtana ollutta tehtävää, jonka mukaan maailmanlaajuinen ja pysyvä rauha edellyttää sosiaalista oikeudenmukaisuutta. Vuonna 1919 perustettu ILO on rakenteeltaan ainoa kolmikantainen YK:n järjestö. Se kokoaa yhteen hallituksia, työnantajia ja työntekijöitä asettaakseen työelämää koskevia normeja, kehittääkseen käytäntöjä ja laatiakseen ohjelmia, jotka edistävät kaikkien ihmisten mahdollisuutta ihmisarvoa kunnioittavaan työhön.

³⁰ IFS Management GmbH (IFS), 2024

Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö (OECD)

Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö (OECD) on kansainvälinen järjestö, joka pyrkii kehittämään parempia politiikkatoimia yhteiskunnallisen hyvinvoinnin parantamiseksi. Sen taustalla on yli 60 vuoden kokemus ja näkemys, joiden pohjalta se pyrkii muokkaamaan politiikkatoimia, jotka edistävät vaurautta ja mahdollisuuksia ja tukevat tasa-arvoa ja hyvinvointia. OECD tekee tiivistä yhteistyötä poliittisten päättäjien, sidosryhmien ja kansalaisten kanssa voidakseen laatia näyttöön perustuvia kansainvälisiä standardeja ja löytääkseen ratkaisuja sosiaalisiin, taloudellisiin ja ympäristöllisiin haasteisiin. OECD on ainutlaatuinen tietoja, analyyseja ja parhaita käytäntöjä tarjoava foorumi ja keskus, jonka tavoitteena on parantaa talouskehitystä, vahvistaa ilmastomuutoksen torjuntaan tähtääviä politiikkatoimia, tukea koulutusta ja torjua kansainvälistä veronkiertoa. Sen keskeisenä tavoitteena on asettaa kansainvälisiä normeja ja tukea niiden täytäntöönpanoa – ja auttaa maita luomaan tietä kohti vahvempia, oikeudenmukaisempia ja ympäristöltään puhtaampia yhteiskuntia.

Planetaarinen ruokavali

Vuonna 2019 EAT Lancet -komission 37 maailman johtavaa tutkijaa esitteli tieteellisen perustan maailmanlaajuiselle ruokavaliomuutokselle: planetaariselle ruokavaliolle. Tällä tarkoitetaan kaikille maapallon ihmisille tarkoitettua, päivittäiset kaloritarpeet huomioivaa terveellistä ja kestävämpää ruokavaliota, jossa huomioidaan myös maapallon sietokyvyn rajat.³¹

³¹ Eatforum: The EAT-Lancet Commission on Food, Planet, Health, 2024

QS GmbH:n neuvoa antava toimikunta

QS-laatuajärjestelmä on aloite, jonka tarkoituksena on taata elintarvikkeiden turvallisuus maatilalta kauppaan. Kaikki järjestelmään tehtävät parannukset toteutetaan tiiviissä yhteistyössä alalla toimivien kumppaneiden kanssa. Näin varmistetaan, että laatuajärjestelmän kaikki osallistujat vetävät yhtä köyttä. Arvostetut asiantuntijat jakavat tietämystään laadunvarmistustoimien tueksi kolmessa neuvoa antavassa toimikunnassa, johtokunnassa ja seuraamuslautakunnassa. Lisäksi erilaiset työryhmät käsittelevät rehujen ja elintarvikkeiden tuotantoon liittyviä erityisaiheita ja tutkimuksen edistämistä varten on kaksi tiederahastoa.

Rainforest Alliance (RA) -standardi

Vuonna 1987 perustettu Rainforest Alliance (RA) on sitoutunut ylläpitämään luonnon monimuotoisuutta ja edistämään ekologisesti kestäviä ja sosiaalisesti oikeudenmukaisia maa- ja metsätalouden käytäntöjä yli 60 maassa. Sen vihreästä sammakosta tunnettu kuluttajamerkki myönnetään Rainforest Alliance Sustainable Agriculture -standardin perusteella. Sen taustalla on ihmisoikeudellisia kriteerejä, kuten mahdollisuus koulutukseen sekä lapsityövoimakielto, ja ekologisia kriteerejä, kuten vesistöjen ja luonnon monimuotoisuuden suojeleminen. Vuonna 2018 RA yhdistyi UTZ-sertifiointiohjelman kanssa.³²

Science Based Targets initiative (SBTi)

Science Based Targets initiative (SBTi) on voittoa tavoittelematon järjestö, jonka avulla yritykset ja rahoituslaitokset kaikkialla maailmassa voivat osallistua ilmastokriisin torjuntaan. Siinä määritellään ja edistetään parhaita käytäntöjä päästövähennyksissä ja nettonollatavoitteissa ilmastotieteen mukaisesti. SBTin kehittämien standardien, välineiden ja ohjeiden avulla yritykset ja rahoituslaitokset voivat asettaa tieteeseen perustuvia tavoitteita uusimman ilmastotieteen mukaisesti. SBTi arvioi ja validoi nämä yritysten ja rahoituslaitosten asettamat tavoitteet.³³

SIZA-standardi

SIZA-standardin (Sustainable Agriculture in South Africa) mukaisella sertifiointilla pyritään tukemaan viljelijöitä eettisten työvoimakäytäntöjen ja ympäristöturvallisuuden noudattamisessa. Tämä eteläafrikkalainen standardi on yhdenmukainen maailmanlaajuisten parhaiden käytäntöjen kanssa ja tarjoaa kustannustehokkaan lähestymistavan riippumatta siitä, millä markkinoilla tuottaja toimii.³⁴

Vastuullisen ostamisen periaatteet

Vastuullisen ostamisen periaatteissa määritetään vaatimukset myyjillemme sekä laajemmin toimitusketjulle yritysvastuun suhteen, ja niissä esitellään toimenpiteet, joiden avulla turvaamme ihmisoikeuksien kunnioittamisen ja ympäristönsuojelun toimitusketjuissamme.

WWF Risk Filter Suite

WWF Risk Filter Suite yhdistää kaksi erityistä luontoriskien arviointityökalua, Biodiversity Risk Filter -suodattimen ja Water Risk Filter -suodattimen. Niiden avulla yritykset voivat ladata ja hallita tietojaan keskitetyllä ja turvallisella verkkoalustalla luonnon monimuotoisuuteen kohdistuvien riskien ja vesiriskien arviointia varten. WWF Biodiversity Risk Filter on tarkoitettu seulontavälineeksi, jonka avulla voidaan tunnistaa luonnon monimuotoisuuteen kohdistuvia riskejä ja priorisoida luonnon monimuotoisuuden suojelemiseen tarkoitettuja yritysten toimia. WWF Water Risk Filter on tarkoitettu seulontavälineeksi, jonka avulla voidaan tunnistaa veteen kohdistuvia riskejä ja priorisoida vesien suojelemiseen tarkoitettuja yritysten toimia.³⁵

Yleiset toimintaohjeet

Schwarz Groupin yritysten liikekumppaneita koskeissa yleisissä toimintaohjeissa kuvataan perusperiaatteet yhteistyölle toimittajien kanssa. Olemme käyttäneet yleisiä toimintaohjeita useiden vuosien ajan neuvotteluissa toimittajiemme kanssa tarkoituksenamme velvoittaa ne noudattamaan näitä periaatteita ja standardeja.

³² Rainforest Alliance: Über uns [Tietoa meistä], 2023

³³ Science Based Targets Network: Who we are, 2024

³⁴ SIZA: Welcome to SIZA, 2024

⁴¹ WWF Risk Filter: Introduction to Tools, 2025

Lähteet ja linkit

Lähteet ja linkit

Alliance for Water Stewardship: **The AWS Standard 2.0**

<https://a4ws.org/the-aws-standard-2-0/>
(viitattu: 2024)

Appellando: **Home**

<https://www.appellando.org/>
(viitattu: 2024)

British Retail Consortium (BRC): **Why BRCGS**

<https://www.brcgs.com/about-brcgs/why-brcgs/CGS>
(viitattu: 2024)

Danish Institute for Human Rights: **Introduction to human rights impact assessment**

<https://www.humanrights.dk/tools/human-rights-impact-assessment-guidance-toolbox/introduction-human-rights-impact-assessment>
(viitattu: 2023)

Department for Energy Security and Net Zero (DESNZ): **Greenhouse gas reporting: conversion factors**

<https://www.gov.uk/government/publications/greenhouse-gas-reporting-conversion-factors-2024>
(viitattu: 2022)

Eatforum: **The EAT-Lancet Commission on Food, Planet, Health**

<https://eatforum.org/eat-lancet-commission/>
(viitattu: 2024)

EHI Retail Institute: **Über uns [Tietoa meistä]**

<https://www.ehi.org/das-ehi/ueber-uns/>
(viitattu: 2025)

EHI Retail Institute: Das Institut für Menschenrechte und Umweltschutz [Ihmisoikeus- ja ympäristönsuojeluinstituutti] **Appellando: Beschwerdemechanismus entlang der Lieferkette** **[Appellando: Valitusmekanismi koko toimitusketjussa]**

<https://www.ehi.org/presse/fuer-menschenrechte-und-umweltschutz/>
(viitattu: 2023)

Euroopan komissio: **luomutunnus**

https://agriculture.ec.europa.eu/farming/organic-farming/organic-logo_en
(viitattu: 2024)

Euroopan komissio: **Brief on food waste in the European Union**

https://knowledge4policy.ec.europa.eu/publication/brief-food-waste-european-union_en
(viitattu: 2020)

Fairtrade: **Was ist Fairtrade? [Mitä on reilu kauppa?]**

<https://www.fairtrade-deutschland.de/was-ist-fairtrade>
(viitattu: 2024)

FLOCERT: **FLOCERT – Assuring Fairness**

<https://www.flocert.net/de/>
(viitattu: 2025)

GLOBALG.A.P.:
neuvoa antava toimikunta

<https://www.globalgap.org/about/advisory-board/>
(viitattu: 2024)

GLOBALG.A.P.:
The History of GLOBALG.A.P.

<https://www.globalgap.org/about/history/>
(viitattu: 2024)

GLOBALG.A.P.:
Environmental Sustainability Working Group

<https://www.globalgap.org/about/focus-groups/environmental-sustainability-wg/>
(viitattu: 2024)

GLOBALG.A.P.:
Fruit and Vegetable Technical Committee

<https://www.globalgap.org/about/technical-committees/fruit-and-vegetables-tc/>
(viitattu: 2024)

IDH: The Sustainable Trade Initiative
About IDH

<https://idh.org/about>
(viitattu: 2025)

IFS Management GmbH (IFS):
About the IFS

<https://www.ifs-certification.com/de/about-ifs>
(viitattu: 2024)

ILO (kansainvälinen työjärjestö):
About the ILO

<https://www.ilo.org/about-ilo>
(viitattu: 2025)

Lebensmittelzeitung:
**Beschwerdemechanismus von Lidl steht Pate [Lidlin
valitusmekanismi inspiraationa uudelle alustalle] (artikkeli)**

Tuoretuotteiden osasto; laatija: Alrun Krönert, sivu 18, numero 27000
(viitattu: 13.10.2023)

Lebensmittelzeitung:
**Menschenrechte in der Lieferkette [Ihmisoikeudet toimitusketjussa]
(haastattelu)**

Tuoretuotteiden osasto; laatija: Alrun Krönert, sivu 18, numero 27000
(viitattu: 13.10.2023)

Baijerin terveys- ja elintarviketurvallisuusviranomainen (LGL):
**Lebensmittel: Akute Referenzdosis [Elintarvikkeet: akuutin
toksisuuden viitearvot]**

https://www.lgl.bayern.de/lebensmittel/chemie/pflanzenschutzmittel/et_akute_referenzdosis.htm
(viitattu: 2024)

Lidl Saksassa:
**Biodiversitätsstandard [Luonnon monimuotoisuutta koskeva
standardi]**

<https://unternehmen.lidl.de/verantwortung/gut-fuer-denplaneten/biodiversitaet/massnahmen/biodiversitaetsstandard>
(viitattu: 2023)

OECD (Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö):
About

<https://www.oecd.org/en/about.html>
(viitattu: 2025)

Our World in Data:
How much of global greenhouse gas emissions come from food?

<https://ourworldindata.org/greenhouse-gas-emissions-food>
(viitattu: 2021)

QS GmbH:
Committees

<https://q-s.de/q-s-scheme/qssystem-committees.html>
(viitattu: 2024)

Rainforest Alliance:
Über uns [Tietoa meistä]

<https://www.rainforest-alliance.org/about/>
(viitattu: 2023)

Science Based Targets Network:
Who we are

<https://sciencebasedtargetsnetwork.org/about/#:~:text=What%20we%20do,the%20Science%20Based%20Targets%20initiative.>
(viitattu: 2024)

SCS Global Services:
SCS Sustainably Grown Certification

<https://www.scsglobalservices.com/services/sustainably-grown-certification>
(viitattu: 2024)

The Sustainability Initiative of South Africa (SIZA):
Welcome to SIZA

<https://siza.co.za/>
(viitattu: 2024)

Thünen Institute of Market Analysis:
Lebensmittelverluste bei Obst und Gemüse – Die Rolle von Qualitätsanforderungen und Unternehmenspraktiken des Lebensmitteleinzelhandels [Hedelmien ja vihannesten hävikki – laatuvaatimusten ja liiketoimintakäytäntöjen rooli elintarvikkeiden vähittäiskaupan alalla]

https://literatur.thuenen.de/digbib_extern/dn065583.pdf
(viitattu: 2023)

Saksan ympäristövirasto:
Torjunta-aineet

<https://www.umweltbundesamt.de/en/topics/chemicals/plant-protection-products>
(viitattu: 12.9.2024)

Wagner, D. L., Grames, E. M., Forister, M. L., Berenbaum, M. R., & Stopak, D.:
Insect decline in the Anthropocene: Death by a thousand cuts

<https://www.pnas.org/doi/full/10.1073/pnas.2023989118>
(viitattu: 01.11.2021)

WWF:
Wasserverbrauch und Wasserknappheit [Vedenkulutus ja veden niukkuus]

<https://www.wwf.de/fileadmin/fm-wwf/Publikationen-PDF/Landwirtschaft/WWF-Studie-Kulinarischer-Kompass-Wasser.pdf>
(julkaistu 2021)

WWF Risk Filter:

Introduction to Tools

<https://riskfilter.org/#introduction>

(viitattu: 2025)

Kuvalähteet

Otsikkosivu
Adobe Stock_656916557

Sivu 2
Adobe Stock_321433031

Sivu 4
Adobe Stock_330600303

Sivu 12
AdobeStock_1077331630

Sivu 12
AdobeStock_312862650

Sivu 12
AdobeStock_334795860

Sivu 22
Adobe Stock_126922352

Sivu 23
Adobe Stock_82097098

Yhteystiedot

Lidl Suomi
Niittymäentie 7
02200 Espoo

Lisätietoja

lidl.fi/vastuullisuus

Tekijänoikeusilmoitus

Tämän asiakirjan sisältö (kuten teksti, kuvat, valokuvat, logot jne.) ja itse asiakirja on suojattu tekijänoikeudella. Tätä asiakirjaa ja/tai sen sisältöä ei saa paljastaa, muokata, julkaista, kääntää tai jäljentää ilman Lidlin kirjallista suostumusta.

© Lidl Suomi